

Szerkesztőség. Kiadóhivatal és nyomda: Rnt. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Szigonycim: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonsága és rotációs nyomása. Megjelentik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840. félévre 420. negyedévre 210. havonta 70 Lel. Külföldre havonta 50 Lel. több. Az Arad. Vasárnap 5 Lel. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint.

XLVII. évfolyam, 288. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1932. december 11

Veszélyes protekció

A korszellem, a szükséglet és a helyzet reális felismerése azt követelné, hogy gazdasági életünk irányítói a szabadverseny kereteit, a vállalkozási szellem próbálkozásait segítsék elő. A kereskedelemre és iparra a korlátozó rendeletek irreális tömegei sulyosodnak és az árak és értékek normális forgalmát ezerféle nyakatekert paragrafus-sövények gátjai akadályozzák. A korlátozások börtönébe zárt és a közterhek hegytömegeivel agyonnyomított gazdasági életre a váratlan istencsapás tömegkatasztrófájának döbbenetével hatottak azok az intézkedések, amelyeket az irányító gazdasági körök az importbehozatal kontingentálásának staniolpapirosába csomagolva nyújtották át; a staniolpapír azonban csakhamar fölhasadozott, hogy alatta felismerhessük a régi, rossz rendszer egyik legkárhóztatottabb intézményét, a hirhadt „permiszt”...

Mert újra a permiszek emlékezetes korszaka köszöntött rá a kereskedelmi életre. Számptalan közszükségleti cikkekre nyomták rá egyetlen tollvonással újra a „Tilos” jelzöt és ezt csakis egyetlen egy uton, kizárólag csak egyféle eljárással lehet elkerülni: ha kiváltják a behozatali engedélyhez szükséges permiszt. Aki külföldi cipők, kesztyük behozatala útján kívánna egészséges konkurenciát csinálni belöldön: a sokszor silányabb áruval szemben, meg kell hogy fizesse ezt a szándékát. Teát, kávé, kakaoabot például ezentul csak egy élvezhetünk, ha a kereskedelem hajlandó vállalni a kivételes kockázatot, amelyet a permisz megváltási költségei hártanak rá. Melyik kereskedő vállalhatja az újabb többlet-kiadásokat? Melyik vállalkozó lehet annyira önzetlen, hogy ne hártsa át a kockára tett többlet-költségeit a fogyasztó számára szánt árucikkekre? Ha akadnak is kereskedelmi vállalatok, akik továbbra sem kívánják a lehető legszükségesebb árucikkeket nélkül hagyni vevőközönségüket, — kényszerítve vannak rá, hogy felemeliek azoknak árát és ezzel egy olyan drágasági hullámot idéznek elő, amely könnyen pusztító lavínává nőhet.

A permiszek dzsungelében újra dus tenvészethez jut a kijárók jólismert fajtája is. Ez az improduktív, költséget, kiadást jelentő, minden hivatali ajtót hermetikusan elzáró elősdi-réteg, amely az ipar és kereskedelem artériáiba akasztja csápjait, újra átveszi a tényleges hatalmat a külkereskedelmi import és a belföldi fogyasztópiacok áralakulása felett. A permiszek kijárói számára ragyogó konjunktura napjait hozza rovanaz a miniszteri rendelet, amely végleg megbénítja behozatalunkat és üzletredőnyek lezuhására ítél sokezer kiskereskedői egzisztenciát. Ez az érem egyik fele — mifelénk. Am bizonyosra vehető, hogy a gazdasági világháboru tizennegyedik évében a külföldi államok sem fogják retorzió nélkül hagyni áruik kirekesztését a romániai fogyasztó-piacokról és hasonló intézkedéseket léptetnek életbe a romániai fa, só, petroleum és egyéb fontos kiviteli árucikkeinkkel szemben.

Az ország lakosságának, kereskedelmének és a gazdasági piacok reális áralakulásainak el nem hanyagolható érdeke, hogy az illetékes gazdasági szakkörök mielőbb módosítsák kontingentálási rendeleteiket. A fogyasztó-tömegek a konszolidáció 14-ik évében nem maradhatnak — hogy csak pár példát említsünk — kávé, tea, varrógép, sárcinó, rádió és különleges külföldi gyógyszer-specialitások nélkül. Az a jövedelem, melyet ezen az uton az állam elérhet, nem lesz arányban annak a kárnak nagyságával, amely a permiszek kárhóztatos rendszerében a kereskedelmet sújtja. Ha mindazok, akik gazdaság-

Nő az elégedetlenség Hitler pártjában

„A párt közkatonái is elégedetlenek” — mondotta Hitler alvezére.

Sorozatos kilépések a vezér határozatlan politikai magatartása miatt. — Hitler bejelenti, hogy átveszi a vezetést.

Berlinből jelentik: A német sajtó egyre fokozódó érdeklődéssel tárgyalja Strasser Gergely „betegszabadságának” az ügyét. Az általános vélemény az, hogy Strasser betegszabadsága tulajdonképpen új stádiuma a párt bomlási folyamatának. Az egyik német nemzeti-párti lapban Hitler egyik alvezére, Hierl ezredes feltűnésteltető cikket irt, melyben leplezetlenül vallja be, hogy

a párt közkatonái is elégedetlenek a vezetéssel,

mert erősen hibáztatják, hogy Hitler minden egyes alkalmat elszalaszt, valahányszor arról van szó, hogy alkalmat nyílhat résztvenni a kormányban. A cikk e felkiáltással végződik: „Tulajdonképpen tudni szeretnénk, hogy miért harcoltunk?”

Ugyancsak tegnap a nyilvánosságra került Strasser Gergely levele, melyet a párt vezetéséhez intézett és mely előzménye volt „szabadságoltatásának”. Strasser ebben a levélben részletesen fejti ki kifogásait, erélytelennek és tapogatózóknak nevezi azt a rendszert, melyet egyesek még mindig „vezetésnek” minősítenek és bejelenti, hogy ilven körülmények között nem képes azt a munkát kifejezni, melyet valaha elképzelt.

Határozatlan emberekkel és olyan fértiakkal, kik maguk sem tudják, hogy mit akarnak, nem tud együttműködni.

Érthető, hogy ezen levél után Hitler a lehető legsürgősebben szabadságra küldte Strasser Gergelyt.

Strasser kilépése megindította a lavinát. Tegnap megjelent Gregor Feder Hitler-nél, akivel közel két órán keresztül tárgyalt, majd miután távozott, bejelentette az újságíróknak, hogy kilép a pártból.

Hírek terjedtek el tegnap, hogy ki szándékoszik lépni a pártból Frick dr. volt thüringiai miniszterelnök is, ki, mint emlékezetes, első ízben exponálta magát Hitlerért. Frick dr. volt az, aki mindent latba vetett azért, hogy Hitlernek a német állampolgárságot megszerezze és Frick dr. volt az, aki éppen abból a céltól államtanácsossá nevezte ki Hitlert.

A Völkischer Beobachter vezető helyén ma a következő néhány sor jelent meg:

„A további intézkedésig magam veszem át a vezetést. Helyettesem: Ley. Szerdán közlöm további terveimet a mozgalmunk fokozottabbá és átütőbb erejűvé emelése érdekében. Hitler.”

Német politikai körökben Schleicher parlamenti sikerével kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a kancellárnak titokban sikerült meg egyezni egy-két párttal, ennek köszönhető, hogy eddig a parlament a kormány szempontjából akadálytalanul működik.

Titulescu kivánságára hívták össze a belgrádi kisantant-konferenciát

Mussolini középeurópai terveiről és a szovjet elismeréséről tárgyalnak a kisantant államai

Prágából jelentik: A prágai sajtó hivatalos helyről, szerzett értesülése alapján azt írja, hogy a december 15-én Belgrádban összehívott kisantantkonferencia főleg a lefegyverzési kérdés és a keleti jóvátételek kérdésében elfogalandó közös álláspontot fogja megbeszélni. A kisantantállamok ebben a két kérdésben teljesen egyöntetűen óhajtanak eljáráni és prágai hivatalos helyen a leghatározottabban szövegezik le, miszerint a kisantant egységén sem bizonyos tárgyalások, sem az utóbbi idők eseményei nem voltak képesek változtatni. Mindazonáltal helyesli a hivatalos helyről elhangzott nyilatkozatot, hogy román részről azt javasolták, miszerint

tegye a konferencia megbeszélés tárgyává Mussolini új középeurópai megoldási tervét.

melyet semmiképpen sem lehet a Tardieu-féle dunai föderációs tervhez hasonlítani, noha ebben a tervben a kisantantállamokon kívül, a volt monarchia államai is helyet foglalnának.

politikánkat irányítják, valóban önzetlenül, csakis az ország jólétének céljait kívánják szolgálni, tartásuk kötelességüknek, hogy most közbelépjenek! Mert különben egyedül őket fogja terhelni a felelősség azokért a súlyos következ-

A belgrádi konferencia természetesen szóvá fogja tenni azokat a tárgyalásokat, melyeket Magyarország folytatott Olaszországgal és mely tárgyalások következtében a legfantasztikusabb hírek láttak napvilágot.

Szó lesz továbbá Szovjetországnak a kisantantállamok által történendő elismeréséről is.

ezt a pontot állítólag cseh részről vétették fel a tárgysorozatba.

A prágai sajtó megállapítja, hogy a konferenciát tulajdonképpen Titulescu és Jęftics szorgalmazták, a 5 kivánságukra hívták egybe ezt a kisantantkonferenciát, melynek kiemelkedő pontja Benes dr. beszámolója lesz legutóbbi párisi és londoni tárgyalásairól.

A belgrádi Avala-ügynökség híradása szerint, a kisantantkonferencia nem december 15-én, — mint azt eredetileg tervezték, — hanem december 16-án, vagy 18-án ül össze Belgrádban.

ményekért, amelyek egy mesterségesen előidézett sorvadási folyamat rombolását jelzik majd. A romokat újból felépíteni már sokkal nehezebb lesz, mint ma beismerni és még idejében jóvátenni az elkövetett hibát. (J.)

A városi ingatlanok árverésének felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot megszavazta a szenátus

A szenátus több módosítást eszközölt a javaslaton. — Izgalmas és elfajult viták a Kamarában

Az Aradi Közlöny *bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése:* A Kamara mai ülésén Junian volt igazságügyminiszter szólalt fel, aki a jegyzőkönyvhöz szól: hozzá. Junian ráért arra, hogy a tegnapi ülésen Petrescu ezredes felszólalása alkalmával többen nyilvánították azon óhajukat, hogy mondjon le mandátumáról. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a mai bucuresti-i lapokban is hasonló természetű felhívások jelentek meg, amelyeket azonban pusztán politikai fogásoknak tart s egyáltalában nem veszi azokat komolyan.

Az elfajult vita

Radović (Argefojanu-párti) foglalkozott ezután Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter kijelentésével, aki előadta, hogy nem tud földet adni a fogarasi regionistáknak, miután mincse, Raduvice ezzel szemben kijelentette, hogy van föld csak nem akarnak adni! Ezután ismerteti saját érdekeit, amelyeket a parasztok védelmében szerzett.

Ernest Ene (kormánypárti): Mi köze magának a parasztokhoz?

Radović: Engem a parasztok választottak meg képviselővé!

Lazar: Ismerem a maga fogarasi tevékenységét! Valóságban szípolozta a népet, amelynek zsarnoka volt!

Radović: Fogarasi multamra büszke vagyok, maga rágalmozó!

Lazar: A maga ajasságait soha sem fogják elfelejteni Fogarasban!

Radović: Vigyázzon, ne sértegesen!

Lazar: Most nem mint kvesztor, hanem mint képviselő vagyok itt! Tíz évig voltam ta-

nja azoknak a gaztetteknek, amelyeket Raduvice Fogarasban elkövetett!

Lupa kéri erre az elnököt, hogy szólítsa fel Lazart az „alias” szó visszavonására, miután az nem parlamentáris kifejezés.

Lazar: Az ön kedvéért hajlandó vagyok visszavonni mindent!

Moscautianu szociáldemokrata képviselő szólalt fel ezután, akit — mint ismeretes — kizártak a pártból. Moscautianu kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt tagjai különböző címek alatt milliókat vettek fel a munkaügyi minisztérium kasszájából.

D. R. Ioanitu: Nem tudok ilyesmiről!

Raduceanu: Aljas rágalom!

Moscautianu: Majd interpellációt terjeszt elő és akkor megbizonyítom!

Raduceanu kéri az elnököt, hogy terjeszse a Kamara elé hozzájárulás végett, hogy mondják ki erre az interpellációra a sürgősséget. A Kamara hozzájárul Raduceanu indítványához. Ezután folytatták a felirati vitát, amelynek során Hanes képviselő szólalt fel, aki a demokrata eszmékről iskolapolitikát hirdetett és hasonló jelentéktelen felszólalások után az ülés véget ért.

A szenátus megszavazza a kényszerárverésekre vonatkozó javaslatot

A szenátus ülésén egyébként megszavazták a városi ingatlanokra kitűzött kényszerárverések felfüggesztéséről szóló javaslatot.

Manoilescu Mihály beszélt arról a nagy szociális átalakulásról, amelyet a mai gazdasági helyzet idézett elő és amelynek következtében már magát a tulajdon szentségét is felfüggesztették. Belátja, hogy szükség van bizo-

Karácsonyra STRASSER cég

Ismét tüntet az áraival!!

1 mtr. mosó delén (maradék)	15—20 lej
1 „ mintás batist (maradék)	15 „
1 „ divat-flanel	22 „
1 „ Pyjama-flanel	19 „
1 „ Ia. Pyjama-flanel	23 „
1 „ 80 cm. szél. mosott schifon	24 „
1 „ bársony minden színben	68 „
1 „ selyem minden színben	35 „
1 drb divaternyő	98 „
1 „ férfikalap	98 „
1 „ férfi sapka	45 „
1 „ Baratt sapka	25 „
1 „ paplan	275 „
Szvetterek	65 lejtől
Keztyük	25 „
Harisnyák	12 „
Zsebkendők 5, 7, 9, 12.	19 „

Már 20 lej vételnél ingyen nyereményjegyet kap minden vevő.

Nagy maradékvásár! Nagy maradékvásár!

nyos radikális intézkedésekre, ha azt akarjuk, hogy a teljes anarchiát elkerüljük, azonban mértéket kell tartani. Amikor egyes társadalmi rétegeket meg akarunk menteni, nem szabad másokat tönkretennünk.

Iorga Miklós a nemzeti vagyon megőrzésének szükségességéről beszélt. Ha a kormány a multban követett is el hibákat, azokat nem szabad megismételni.

Popovici Mihály igazságügyminiszter kifejti, hogy a törvényjavaslat parancsoló szükségesség volt. A különböző meddő gazdasági teóriák helyett ma reális gazdasági politikát kell folytatni. Elsősorban arra kell törekedni, hogy a speciális román válságot megoldják.

A szenátus általánosságban elfogadta a javaslatot és áttért a szakaszonkénti tárgyalásra, melynek folyamán több módosítást fogadtak el. Ezek közül a leglényegesebb az, hogy a javaslat csak azokra a városi adósságokra vonatkozik, amelyek 1931. december 18-ika előtt keletkeztek. A szenátus 69 szavazattal 1 ellenében részleteiben is elfogadta a javaslatot.

30% engedménnyel áruiunk karácsony hetében!

A segesvári szövetgyár vezérképviselete.

VAJDA BÉLA Arad, Strada Alexandri No. 1, Bejarat a Bulevardul Regina Maria.

Figyelje karácsonyi kirakatunkat!

Mátyás vadászik

Ezer gyertya fénye táncol a nagy ebédlőterem sötét tölgyfával burkolt falain és aranyos padmalyán. Hosszu asztalokon szivárványszínben csillog az ezüst és a kristály. A poharakban arany- és gránátszínű bor ragyog. A nagy fény villogva ég a bitoros ruhák drágaköves díszén. Az aranyos vitézi köntösök mellett úgy virítanak a himes, fehér patyolatba takart asszonyi vállak, mint sötét fenyőbokrok mélyén a lágy, rózsásfényű hóvirág. A levegő forró és fűszeres illattal teli. A háttérben néma árnyékként mozognak az aranyfürtös apródok és nesztelen léptü étkezőgök.

A király hátradől székén és félig lehunytt szemmel nézi a színes és pompás képet. Az asztal közepe táján sötétarcu, szélesvállú legény beszél, mély, bársonyos hangon. Vitézi tettekéről folyik a szó, nem harcmézőn, nem emberi ellennel, hanem erdők mélyén, vaddal vívott harcokról. A férfiak ragyogó szemmel, az asszonyok mosolygó szájjal figyelik. A színes, olvadó meleg hang ifjú erővel szórja szét a szívekben a lelkesedés mámorát, mint erős szélvihar a tüzet. A király tekintete büszke gyönyörrel pihen meg felhevült emberein. Jól van! Így menjenek holnap a vadnak, kedvvel, tüzzel, lelkesen, szilajon!... Most pedig pihenni térnek.

Bibor függönnyel rejtett nyoszolya ólén alszik a király. Az álom szelid derűje borul gyönyörű szürke szemére és kemény ajkára. Álmában járja már a rengeteget karcsu és tüzes lován. Ószvégi szellőtől remeg a hatalmas erdő. A lombzúgásba fegyverek zaja csattan és sebzett vad hörgése sóhajt... Mátyás lassan lépteti lovát a harasztal telített földön és végignézi

az elhullatott zsákmányt. Az álma különös. A holt állat mind égő, eleven szemmel néz az ő szemébe és emberi hangon szól hozzá. Egyik fa tövében pompás, fiatal szarvas fekszik. És szól a királyhoz:

— Te dicőséges, erős és nagy, akit igazságosnak neveznek a földön. Te vagy az igazság hőroza az emberek között. Felel hát nekem! Erős és büszke király voltam ennek a darab földnek. Gőgös, koronás fővel jártam be az erdő száz csodaszép rejtekét, mely csak nekem és nem az embernek virit. A tavaszi éjjeleken belebugott szerelmes szavam a holdvilágos rengeteg tiszta csendjébe, gyönyörtől remegek minden fűszál. Szép voltam én és szép volt az élet. És most itt fekszem dermedten, gyilkokkal forró szíveimben... és a selymes, mohos patakparton szerelmes bögéssel szólít a karcsu párom! Mondd meg, ó, igazságos király, miért kell meghalni nekem?...

Egy bokor alján fehér sasmadár vergődik. Vérgyöngyök peregnék végig hősziű keblén és még most is a felhő magasát keresi megtörő szemével. És szól a királyhoz:

— Minek kellett nekem, ó, igazságos ember? Olyan jó volt fürdeni a fényben, ringani a levegő lágy hullámain, erős és fiatal szárnyal szelni a felhőt, törni a nap felé. És te megkivántál, mert fehér voltam és csodaszép és járhattam ott, ahova te a porból fel sem látsz! Ha fakó és szürke vagyok és szürke felhők közt járok, meg sem nézel, meg sem kívánsz! De az én fehérségem vakítóan ragyogott a két levegőgömbben és a gyilkod megtalált! És most ki fogod feszíteni lecsüggedt fehér szárnyamat a szobád falára... Megér-e ez egy életet? Érdemes volt-e ezért kinok kinjával megölni engem, ó, igazságos ember?...

Egy tisztáson, a sárga harasztal végigdől-

ve gyönyörű, hatalmas medve vonaglik és szól a királyhoz:

— Uram, király, te vagy a legbőlcsebb és legigazságosabb ember! Mondd meg hát, ha már az erősebb jogán megölted a szepet, a szelidet, a gyöngét, miért ölhetsz meg engem, az erőset, a félelmetest, aki, ha egyet mozdulok, tört gerinccel dobom lábad elé legdelibb vitézedet?... Miért van neked ördögi elméd, miért tudsz készíteni gonosz fegyvereket, melyekkel a természetre törsz? Tudod-e, hogy engem a rejtekemben két szopóskölykem vár éhségtől nyöszörögve?... Ezek át fognak szenvedni olyan gyötrelmeket, amiket te, ha átértenéd, megbomlana tőle az elméd! Rágni fogják a földet, magasra dobják testüket a fájdalomtól és a világ minden borzalma és örülete benne lesz kínos üvöltésükbe! — Nézz körül az erdőn, mennyi élet hullt ki, mennyi fájdalom vonaglott el! Ha ilyen véresen könyörtelen a legigazságosabb ember, milyen lehet a többi?... Gyönyörű a világ, uram, csak sajnálni való, hogy emberek élnek benne!

És ezer gyászos panasz bug bele a hajnali szélbe:

Miért kell meghalni nekünk, igazságos király, mikor olyan szép és olyan jó az élet...?

Sietve öltözik reggel a király. Megkésétt. A társaság már várja. Lenéz az ablakon a várudvarra. Mesés pompájú kép. Szelid, fehér lovakon karcsu asszonyok, nyugtalanul topogó méneken izmos vitézek. Csillogó fegyverek, lázasan izgatott kutyák. Mindent előtt a hajnali piros fény. Az egész képen forr a szín, a melegség, az élet. A király egy ideig tünődve elborult szemmel nézi, — azután megrázza és felveti hatalmas fejét.

— Ah, — menjünk...

Férfi inganyagok óriási választék és legolcsóbb árakban a
TEXTIL-CENTRAL-ban,
 ARAD, Megyeházzal szemben.

Megdöbbenő rablómerénylet egy aradi uriasszony ellen

Betörő hatolt be özvegy Bloch Henrikné lakásába és fojtogatni kezdte az uriasszonyt. -- Az életmentő kutya

Vakmerő rablómerénylet történt ma, az esti órákban Aradon, egy általánosan ismert uriasszony házában. Csak véletlen szerencsének tulajdonítható, hogy az idős aradi uriasszonynak sikerült megmenekülnie az elszánt ember kezéből és hogy az eseménynek tragikus következményei nem lettek. A betörés részleteiről az *Aradi Közlöny* munkatársa az alábbiakban számol be.

Ma este fél nyolc óra tájban egy magas-termetű, eddig még ismeretlen fiatalember tört be özv. Bloch Henrikné aradi uriasszony Str. Consistoriului (Batthyány-ucca) 23. számú házában. A nagy ház két uccára nyílik és a betörő a Kazinczy-uccai részen hatolt be, ahol átmászott a kerítésen és a lakásba tört. Véletlenül úgy alakult a helyzet, hogy az idős uriasszony egyedül tartózkodott a lakásban, leánya Bloch Janka főtéri üzletükben volt elfoglalva, a cselédet pedig néhány perccel előbb bevásárolni küldték. A fiatalember a lakásba hatolva összetalálkozott az uriasszonnyal és még mielőtt özv. Blochné kiálthatott volna, rávetette magát és fojtogatni kezdte.

Néhány pillanatig tarthatott csupán az izgalmas dulakodás, amikor előrohant a másik szobából a család kis pincsikutyája. A kutya észrevette, hogy urnője veszedelemben forog és éles ugatással ugrott neki a hivatalan ven-

dégnek. A fiatalember megijedt, ugylátszik azt hitte, hogy a lakásban mások is tartózkodnak, akik a kutyaugatás lármájára bejöhetnek.

Elengedte tehát az uriasszonyt és futásnak eredt.

A kis kutya a betörő után futott, egészen a Kazinczy-uccai kerítésig, amelyen azután átugrott a fiatalember és eltűnt. Özv. Blochné csak percek múlva tért annyira magához ijedségéből, hogy segítségért tudott kiáltani. Hamarosan összegyűltek a szomszédok, sőt néhány perc múlva megérkezett az üzletzárás után hazaindult Bloch Janka is, aki rémülten hallgatta végig a történeteket. Bloch Janka rendőrért szaladt és a közeli uccasarkon találkozott Crisan közrendőrrel, akinek elmondotta a történeteket. A közrendőr nyomban értesítette a kveszturát, ahonnan Iancu Traian rendőrigazgató szállt ki, több rendőrtiszt és detektív kíséretében.

Az idős uriasszony meglehetősen pontos személyleírást adott a rendőrségnek a rablóról, akinek kézrekerítésére széleskörű nyomozást vezettek be. Már ma, a késő esti órákban sikerült a rendőrségnek olyan nyomok birtokába jutni, amelyek valószínűvé teszik, hogy a vakmerő rablómerénylet tettesét a legközelebbi órákban kézrekerítik.

10.000 drb. értékes ajándék szétoztása

Minden vevő kap:

Nagy karácsonyi vásár M. FISCHER Fehérkereszt épület

Á R A I N K:

Drezdai 6 személyes étkészlet modern mintákkal	520 lej
Drezdai 6 személyes téstáskészlet modern mintákkal	70 lej
Drezdai 6 szem. compotkészlet modern mintákkal	80 lej
Drezdai 6 darab különböző nagyságu tál	70 lej
Drezdai fehér nagy tányér	2 lej
Drezdai fehér csemegés tányér	6 lej

Márkás porcellánok és kristályok, modern fayancok legnagyobb választékban. Modern képkeretezés fél áron.

A meggyilkolt buteni-i asszony öröksége

Rejtélyes gyilkosság Cincinnatiban — Pereskedés az elkezelt amerikai örökség körül

Tragikus háttérű örökösödési ügy tartja izgalomban Buteni község lakosságát. Az örökség ügye több, mint másfél évtizede húzódik. Diplomáciai eljárások, külügyminisztériumon keresztül folyó tárgyalások és hosszas levelezgetések huzták-halasztották az érdekes örökösödési ügymenetét, amely most végre 16 év után, döntő fordulat előtt áll. Az örökség tragikus előzményei a következők:

Cincinnati-ban, 1916-ban titokzatos gyilkosság történt. Egy ismeretlen, akiről csupán annyit sikerült megállapítani, hogy bolgár származású, revolverrel agyonlőtte Babuta Raveca-t, aki az aradmegyei Mustesti községből

vándorolt ki Amerikába. A gyilkosság akkor nagy megdöbbenést keltett Cincinnatiban és a rendőrség sokáig nyomozott a tettes után, valamint annak megállapítására, hogy mi okból követhette el a gyilkosságot. Egyes feltevések szerint, a gyilkosság indító oka szerelmi féltékenység volt, míg mások azon a véleményen voltak, hogy bosszúból követték el a gyilkosságot. Rablógyilkosságról nem lehetett szó, miután Babuta Raveca többszázdolláros vagyonkáját biztos helyen őriztette.

A szerencsétlenül járt asszony még a háboru előtt vándorolt ki Amerikába. Férfje, akivel úgy egyeztek meg, hogy követi őt, nem

FIATALNAK ÉS ÖREGNEK

erősítő tápszere, az egészség megtartásának biztos eszköze: a reggeli és uzsonnatejhez 2-8 kávéskanál Ovomaltine.

OVOMALTINE
 AZ ERŐ ÉS EGÉSZSÉG

mehetett utána, mert időközben kitört a háboru és be kellett vonulnia katonának. A háboru lezajlott, Babuta luon hazatért s most már csak az volt minden gondja, hogy nyugodt, családi fészket visszaállítsa... Érdeklődött felesége után, akiről Amerikából hazatért falubeliek mondták el a szomorú, lesújtó hírt: hiába várja haza feleségét. Elmondták azt is, hogy az asszony néhány héttel halála előtt, egy ottani biztosító társaságnál 600 dollárra biztosította életét, ezenkívül egyik nagy bankban betétje is volt.

Babuta luon és a tragikus körülmények között elhunyt asszony első házasságából származó fia, Toade Guszi, még 1925-ben megbízta egy buteni-i ügyvédet, azzal, hogy érdeklődjék, miként lehetne hazahozatni az örökséget, a biztosítási összeggel együtt. Az ügyvéd átadta az örökösödési ügyet egy amerikai ügyvédnek, akit megbízott a hagyatéki eljárás lebonyolításával. Minthogy Amerikában a központi hatalmak alattvalóinak vagyonát, midőn az Egyesült-Államok is beleavatkozott a háboruba, zár alá vették. Babuta Raveca hagyatéka is zárgondnoki kezelés alá került, ami abból állott, hogy egy kinevezett zár-

JÖN! JÖN!

CORSO

MOZGO

gondnok „kezelte” a hagyatékot. A Babuta-örökség zárgondnoka úgy elkezelt a többszázdolláros hagyatékot, hogy ahelyett, hogy az a kamatokkal együtt növekedett volna, évről-évre csökkent. Dacára annak, hogy Mustesti község 1919. óta az Amerikával szövetséges Romániához tartozik, a zárgondnok 1929. március 28-ig nyugodtan, zavartalanul „kezelte” a hagyatékot, úgy, hogy az 140 dollárra apadt le.

Hosszas levelezgetések és a külügyminisztérium közbenjárása folytán, az amerikai ügyvéd most elküldte végre az elszámolást és végeredményeként egy 17.000 lejes csekket. Az örökösök azonban nem fogadják el — 16 év után: — ezt az elszámolást, hanem a külügyminisztérium útján megkeresik a cincinnati-i biztosító-társaságot és a washingtoni követséget, hogy adjanak felvilágosítást arról, miképpen olvadt le a többszázdolláros Babuta-hagyatéka 17.000 lejre.

CORSO-mozgó. Ma és holnap utoljára:

Az operettek operettje!
Volt egyszer egy keringő!

LEHAR FERENC zenéje, EGGERTH MÁRTA hangja. ROLF von GOTH, VEREBES ERNŐ viszik a nagy sikerek felé ezt a csodás operettet. —: A 3 órai előadás 10 és 20 lejes helyárrakkal!

Ma délelőtt fél 12 órakor **MATINÉ!**
CSAK TE!

Nagyszerű humorú filmoperett! CHARLOTTE ANDER, FRITZ SCHULTZ, PAUL HÖRBI-GER, WALTER JANSSEN.

Arad táncos éjszakája

Négy teaestély és egy teadélután volt ma Aradon

A legnagyobb siker jegyében zajlott le ma este a Fehér Kereszt nagytermében az aradi fűszerkereskedők táncos teaestélye. Már jóval 9 óra előtt gyülekezni kezdett a közönség és alig egy óra leforgása alatt már zsufolásig megtelt a hatalmas, pazarul kivilágított terem estélyi-ruhás hölgyekkel és férfiakkal. A közönség először a teremben a szépen és izléselesen szervirozott asztaloknál foglalt helyet, ahol az előzőeken és agilis rendező-hölgyek felszolgálták a párolgó teát. A tea elfogyasztása után a kitünő jazz és cigány kombinált zenekar ütemeire kezdetét vette a tánc, amelyben a fiatalok jártak elől jó példával. A mulatságon Arad város vezető egyéniségei közül ott láttuk dr. Botioc Elek polgármestert, dr. Moga Romulus rendőrkapitányt, Domán Sándort, a Kereskedelmi Testület elnökét, Mateescu István iparkamarai elnököt és Pacuraru Brutus kamarai főtitkárt.

A táncos teaestély minden tekintetben kitünően sikerült és alapos megrendezéséért a rendezői gárdát illeti elismerés. Közülük különösen a következőket kell megemlítenünk: Juhász Gábor, Zöldy Ernő, Márkus Miksa, Klein Zoltán, Stern Géza, Klein Jakab, Menczer Imréné, Muter Ferencné, Liszka Pálné, Seréte Jánosné, Juhász Vincéné, Kormos Józsefné, Zöldy Ernőné, Tenczlinger Dezsőné, Stern Gézané, Menczer Jenő, Lupusca Teodor, Wág-

delkezésére, melyet a tagok között gyűjtöttek össze. A hangulat folytonosságát elsörendű jazz-zenekar biztosította, melynek hangjai mellett a nagyszámú fiatalság a késő reggeli órákig táncolt. Az estély jövedelmét a szegény gyermekek felruházására fogja fordítani.

Kitünő hangulat a Hakoah mulatságon

A Hakoah-Aviva-Barisszia szintén ma este rendezte meg nagyszabású táncestélyét, saját klubhelyiségében, a volt Barnáné-féle tánciskolában. Mindvégig kitünő hangulat uralkodott az estélyen és a szépszámu közönség vígan mulatott a jazz-zenekar jóleső muzsikája mellett. Az éjjeli órákban általános érdeklődés mellett kezdetét vette a szépségverseny. Végül is egy kellemesen eltöltött éjszaka után a hajnali órákban oszlott szét az estélyen résztvevő közönség. Az erkölcsileg és anyagilag is jól sikerült táncestély előkészítő munkálatait dr. Salamon I. Bélánét, Székely Mihályt, Kramer Hannát, dr. Salamon I. Bélát, Székely Mihályt, Háber Lászlót és Benedek Jánost illeti dicséret.

DECEMBER

15

Gyásznáp

Angol, Francia, Olaszországnak, mert néhez milliárdokat kell kifizetniük Amerikának a cserébe nem jut más nekik mint

keserűség és bánat.

ner Béla, Weinberger Zoltán, Maurovitz Miksa, Köllerbach János, Koliza Alajos, Sulik Lajos, Kovács Géza, Kovács József, Seréte János, Juhász Vince, Kiss Géza, Szűcs István, Müller Ferenc, Kurzweil Alajos, Tenczlinger Dezső, Hollerbach János és Liszka Pál.

A Román Nőegylet teája

Jólsikerült, hangulatos táncos teadélután rendezett az aradi Román Nőegylet szombaton délután a vármegyeháza nagytermében. A teadélután célja az volt, hogy a bevételből a szegény gyermekek téli ruhaszükségeihez némileg hozzájárulhassanak. A teadélután szép sikere arra enged következtetni, hogy, mint minden évben, úgy most is a Román Nőegylet jelentékeny összeggel járul hozzá a nyomor enyhítéséhez. A nőegylet vezetői: dr. Pop C. Istvánné, dr. Ispravnic Severné elnökök, özv. Mladin Miklósné, Bogdan Tulia, Trimbitioni Traiánné, Birtolon Aurélné, Calnicean Aurélné, dr. Marcus Mihályné, Mincu Eugénia, Bucurescu Florica, akik a jólsikerült teadélután rendezték. A büffénél és a felszolgálásnál többek között az alábbi urialeányok működtek közre: Delia Stoinescu, Putici Elvira, Velciu Zoe, Ghera Zoe és még sokan. A termet Lázár Ágoston dr. prefektus bocsájtotta a nőegylet rendelkezésére. A kellemes hangulatot mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a megjelentek a késő éjjeli órákig táncoltak a nagyszerű jazz kísérete mellett.

A Református Nőszövetség mulatsága

Hangulatos és vidám családi jellegű teaestélyt rendezett szombat este a Református Nőszövetség. A nagyszerű intim mulatság a Magyar Otthonban zajlott le, melyet a Magyar Párt vezetősége készséggel bocsájtott rendelkezésükre. Az estély rendezősége az egyesület agilis vezetőségéből telt ki, akik nagy körültekintéssel és fáradhatatlan buzgalommal szorgoskodtak a vendégek körében. A közönségnek kitünően felszerelt falatozó állott ren-

Szóroljon! Pénzkrízis van!

Ha az olcsóságáról ismert

„Néparuház”

Arad veszélyes városrészei

A kétségbeesett lakosok sürgős segítséget kérnek a várostól

A barátságtalanul szürke égboltról napok óta hullanak a hűvös esőcseppek, sár, lucok borítja a város uccáit. Különös elkeseredést okoz az időjárás a távolabbi külvárosok és újabb építésű telepek lakosságának. Az ótemető és az Astra-gyár között elterülő részen, az ugynevezett Tisztviselő-telepen az ősz folyamán nagyon sok új ház épült, sőt a kedvezőtlen idő ellenére még most is folynak építkezések. A kutakban általában iható víz van, csak az utak járhatatlansága ad panaszra okot. A temető felé vezető utat felhomokolták, csupán a telepre vezető uccákban volna szükség néhány kocsni homokra és ezzel sok keserűségtől kimélnék meg a ma már népes telep lakóit.

Sokkal szomorubb helyzetben vannak az ótemető területén lakók, akiket a Veszthelyről telepítették oda. Az ótemető omladozó kápolnája körül épült fa- és sárviskók kétségbeesett látványt nyújtanak. A házak mellett mély gödrök tátonganak, melyekből a konyhók építő anyagát ásták ki, a szabad területet pedig feneketlen sártenger borítja. Utakról egyelőre szó sem lehet, a kitaposott meszgyék, melyek a város felé vezetnek, teljesen járhatatlanok. A szegény, felvidéki falu benyomását keltő városrészt közvetlenül csak két irányból lehet megközelíteni. Az Aufricht-féle fatelep felől a Holt-naros partján és ugyanott az ellenkező irányból, az AAC-sporttelep felől. Az utak járhatatlanságához hozzájárul még az is, hogy az

Örömnap

minékünk mert akkor debütál Aradon

ALPAR GITTA

s néhány leírt a legnagyobb művelészetben lesz részünk.

est beálltával teljes sötétség borul a környékre és ez a közlekedést veszélyessé teszi, mert a sikamlós talajon könnyen elcsuszhat valaki és beleeshet a házak közti gödrök valamelyikébe.

A telep lakosai sürgős segítséget kérnek a város vezetőségétől, melyet egy pár kocsni homokkal minden nagyobb áldozat nélkül meg is kaphatnának.

Legszebb Karácsonyi ajándék

egy modern portrát

FOTOSTUDIO

ANDRÉ SZÉKELY-től *Bul. Regina Maria 22.*

Kiküszöbölik a konverziós törvény hibáit

A kormány újabb módosításokat eszközöl a törvényen

Bucurestiből jelentik: Az Epoca című lap rendkívül érdekes híradást közöl a konverziós törvénnyel kapcsolatban. A lap szerint, a kormány elhatározta, hogy tisztázza mindazokat az intézkedéseket, amelyek körül vita, vagy esetleg per származhatna és csak a törvény összes rendelkezéseinek tisztázása után viszi a parlament elé a módosító javaslatot. Ezzel akarja elkerülni a kormány, hogy a legfelsőbb Semmitörvény egy újabb döntése esetleg a törvény más rendelkezését is alkotmányellenesnek deklarálhassa.

Arról ad hírt az Epoca, hogy a kormány magasrangú bírakból álló bizottságot delegál, amely pontról-pontra felülvizsgálja a konverziós törvényt és részletes jelentést tesz annak hibáiról, vagy hiányosságairól. A jelentés beérkezése után a kormány az érdekeltekkel is

tárgyalásokat kezd és csak akkor készíti el az új törvénytervezetet, amikor minden vitás pont tisztázást nyert és — a lehetőséghez képest, — minden csoport érdekeinek megfelelően oldhatja meg a problémát. A lap híradása közgazdasági körökben nagy feltűnést keltett.

Keresse fel

PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

Esti kikészítések. — Arcmassage. — Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó bérletrendszert.

ban Arad, Bul. Reg. Ferdinand és Str. Crisan sarkán szerzi be, harisnya, kötött és kötélzövött áru karácsonyi szükségleteit, ajándékot kap.

Színházban

és mindenütt, ahol sok ember van e gyütt, fenyegeti az influenza veszélye. Fertőzés ellen megvédik a

Pantflavin-
pasztillák

Borzalmas autobszserencsétlenség Lugos mellett négy halottal és egy halálos sérüléssel

Lugosról jelentik: Lugosnak és környékének lakosságát izgalomban tartja az a borzalmas autobsz-serencsétlenség, amely tegnap délután Lugos közelében játszódott le. Lugos és Zarestia vasutállomások között, egy utasokkal tele autobsz akart áthaladni a vasúti síneken. Az autobsz nyugodtan hajtott át, miután sem a sorompó leeresztése, sem más jelzés nem adta tudtukra, hogy vonat közeledik. Mikor a vasúti sínekre értek, hirtelen befordult egy közeli kanyarodónál egy tolatómozdony és mielőtt az autobsz sofförjének ideje lett volna a síneken átjutni, vagy visszafordulni,

a mozdony elütötte a hatalmas gépkocsit.

Az utasok iszonyu sikoltozása hallatszott csak a gépkocsi belsejéből s a következő pillanatban pozdorjává zúzódva, romhalmazként hevert az autobsz a sínek mentén.

Négy utas azonnal szörnyethalt, míg az ötödik életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A mozdony azonnal az első órházig ment, ahonnan értesítették a lugosi hatóságokat a katasztrófáról. A borzalmas szerencsétlenség színhelyére a legrövidebb időn belül segélyvonat érkezett, azonban csak egy utast találtak életben, súlyos sérüléseivel beszállították a lugosi kórházba. A hatóságok a legerélyesebb vizsgálatot vezették be, annak tisztázására, hogy kit terhel a felelősség a katasztrófa előidézéséért. Az áldozatok személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani.

A fogak ápolásához 50 év óta előnyben részesített Kalodontban most egy újalkatrész is van. Kalodont az egyetlen fogkrém amelyben a hatásos sulfurizinoleat (Dr. Bräunlich) van most. Ez eltávolítja a fogkővet, illetve megakadályozza annak képződését. A fogkő oka sok fogbetegségnek.

Rejtélyes halál Borossebesen

Gyanus körülmények között meghalt egy községbeli asszony, aki súlyos betegon hagyta el a csendőrség fogdáját

Borossebes község lakosságát élénk izgalomban tartja egy rejtélyes haláleset, amelyről ma táviratilag értesítették az aradi ügyvétséget. A táviratot Borossebes községháza küldötte és abban röviden közölte, hogy egy borossebesi asszony, névszerint **Kret Julianna** tegnap **gyanus körülmények között meghalt**. A jelentés szerint Kret Julianna egy ügyből kifolyólag a csendőrség fogdájába került és hat nappal ezelőtt súlyos betegon hagyta el a fogdát, tegnap pedig váratlanul meghalt. A távirat nyomán az aradi ügyvétség széleskörű vizsgálatot rendelt el a rejtélyes haláleset körülményeinek tisztázására.

Holnap délelőtt ügyvétségi bizottság utazik Borossebesre az asszony holttestének felboncolása, valamint a vizsgálat levezetése céljából. A bizottság tagjai: **Gutunoiu** ügyész, **Topciu** vizsgálóbíró és dr. **Ionescu** törvénytudós orvos, aki vasárnap a boncolást megejti. Ennek eredményétől függ azután a vizsgálat további sorsa, miután a boncolásnak kell megállapítania, természetes halált halt-e Kret Julianna. A halálesetre nézve a községben különböző verziók keltek szárnyra, azonban természetesen a vizsgálat tisztázza, mennyiben van alapjuk a különböző híreknek.

SELECT-MOZGO:

Ön megbánja, ha nem nézi meg az UFA legújabb vígjátéklágerét, melynek címe

A LEGSZEBB KALAND

mert ennél kedvesebbet, szellemesebbet, jobbat, eddig még nem látott.

SELECT-MOZGO.

SELECT-MOZGO:

SELECT-MOZGO.

A gyujtogatással vádolt nyolc aradmegyei földbirtokos ügyében felmentő ítéletet hozott a temesvári tábla

Egy malomégés epilógusa. — Tizenhat csendőr nyomozása

Érdekes aradmegyei gyujtogatási bűnpörben hozott tegnap ítéletet a temesvári tábla. Körülbelül egy évvel ezelőtt történt, hogy az aradmegyei Sikló községben kigyulladt egy malom, amely nyolc dúsgazdag parasztnábob: **Lazau János, Cora János, Cora György, Mihutiu György, Codrean János, Cora Péter, Torsan Vasil és Nadaban Vasil** tulajdona volt. A másfél millió lej értékű malmot 823 ezer lejre biztosították be egy aradi intézetnél, amely a tűz után közölte az érdekeltekkel, hogy megvárja a hivatalos vizsgálat eredményét. A vizsgálat meg is indult és nemsokára be is szűntették.

Az ottani csendőrség azonban tovább foly-

tatta a nyomozást és az elmúlt év karácsonván **16 csendőr négy altiszt vezetésével valósggal zár alá helyezte a községet**. A nyolc gazdát tartóztatták éjszaka és a laktanyába vitték, ahol három napon át fogva tartották őket. Ez védőjük, dr. **Pop Sándor** tudomására jutott, aki nyomban interveniált úgy az aradi csendőrparrancsnokságnál, mint az ügyvétségnél, amelynek képviselője személyesen szállott ki a helyszínre és intézkedett a gazdák szabadlábrahelyezése ügyében. A nyomozás alkalmával a csendőrség koronatanujaként **Coc Miklós**, az egyik gazda volt alkalmazottja szerepelt, aki tényleg terhelő vallomást tett ellenük. Az ügyvétség ennek alapján **öngyujtogatás címén**

emelt vádat a nyolc dúsgazdag ember ellen, majd a vádtanács megváltoztatta a minősítést és család kísérletének minősítette az ügyet. Ez év áprilisában került az aradi törvénytudósok elé az ügy és a főtárgyaláson dr. **Pop Sándor** védőnek sikerült beigazolnia, hogy a koronatanu bosszúból tette meg terhelő vallomását. A bíróság felmentette a vádlottakat, mire az ügyvétség a temesvári táblához felebbezett.

A tábla a bizonyítás kiegészítését rendelte el, annak megállapítására, mennyiben szavahihető tanu **Coc Miklós**. Ujból felvonultak a tanuk, majd tegnap döntésre került az egykor nagy port felvert bűnyűgy. **Pop dr.** kifejtette, hogy a vádlottak mindegyike többszázholdas nagygazda, akikről fel sem tételzhető, hogy a vagyonukhoz képest csekély biztosítási összegért büntényt kövessenek el. A tábla rövid tárgyalás után beigazoltnak látta a vádlottak ártatlanságát, megerősítette az aradi törvénytudósok felmentő ítéletét és elutasította az ügyvétségi felebbezést. Miután a táblai ügyész sem felebbezett, az ítélet jogerős.

Nem kell pénzt adjon karácsonyi ajándékra,

ingyen kap ajándékot minden vevő, ha harisnya, svelter, trlóó és kötött-áru szükségeteit a legolcsóbb áron

GOLYA áruháznál
Arad, Str. Metlanu 1. alatt szerzi be.

Az aradi kenyérprobléma

A belügyminiszter válaszolt a város kérdésére

Aradváros vezetősége és a lisztkereskedők, valamint a pékiparosok között felmerült vitás kérdésekben — amint az *Aradi Közlöny* annak idején megírta — *Botioc Elek* dr, akkori interimár-bizottsági elnök, az új polgármester táviratilag intézett kérdést a belügyminiszteriumhoz. A polgármester, táviratában aziránt érdeklődött, hogy joguk van-e a pékeknek, hogy meglévő lisztkészleteiket összekeverhessék és ilymódon állítsák elő a törvény által előírt integrál-lisztfajtát, valamint süthetnek-e másfajta típusu kenyeret is az integrálkenyér-típusán kívül?

A városvezetőség távirati érdeklődésére a belügyminiszteriumtól szombaton reggel érkezett meg az ugyancsak távirati válasz. Ebben a táviratban a belügyminiszterium annak a véleményének ad kifejezést, hogy a városvezetésnek feltétlen kötelessége, hogy végrehajtsa az integrál-lisztre és integrál-kenyérre vonatkozó előző rendeleteket. Ezeknek értelmében azonban a pékek csakis egyfajta kenyértípust, az integrál-kenyeret állíthatják elő a város által megszabott 9 lejes maximális árért. Ami a pékeknek még raktáron lévő lisztkészleteit illeti, a miniszterium megadta hozzájárulását ahhoz, hogy a pékek összekeverhessék egyes lisztfajtáikat, de csakis olyan összetételű liszt-fajtát állíthatnak elő, amilyent a törvény előírt. A miniszterium távirati válaszát a városvezetőség a mai nap folyamán a pékek tudomására hozta.

Mit nyerhet Ön a SZABÓ ALBERT üveg- és porcellán nagyáruház december 24-iki akciójában?

Egy 10.000 lej értékű, complet, legfinomabb Rosenthal márkájú étkező készletet,

mely áll:

- 12 darab mély tányér
- 24 darab lapos tányér
- 12 darab dessert tányér
- 1 darab leveses tál, fedővel
- 1 darab nagy sültés tál
- 1 darab közép nagyságu sültés tál
- 1 darab nagy tészta tál
- 1 darab közép nagyságu tészta tál
- 1 darab talpas főzelékes tál
- 1 darab salátás tál
- 1 darab mártás csésze fedővel
- 1 darab mártás kanál
- 1 darab mustár csésze fedővel
- 1 darab mustár kanál
- 1 darab só- és paprikatartó

és még 150 db. szebbnél-szebb és értékesebbnél értékesebb tárgyakat, összesen 50.000 lej értékben.

Több mint négy millió lejt áldoz

a jubileumi esztendőben erdélyi evangélikus és református templomok építésére a Gusztáv Adolf Egyesület

A lipcsei „Gustav Adolf-Verein“ főtitkárának érdekes nyilatkozata az Aradi Közlöny számára

A budapesti Gusztáv Adolf-ünnepségekről néhány napi pihenésre a Magas Tátrába érkezett a világ legnagyobb karitatív szervezetének, a lipcsei Gusztáv Adolf Egyesületnek főtitkára: dr. Geissler Bruno. Vele együtt még egy illusztris vendég jött meg Ótátrafüredre: az első hó. Amikor a Szepesség evangélikus lelkészei összejöttek a Tátra Szanatóriumában, hogy meghallgassák dr. Geissler Bruno érdekes előadását, odakint lassan szállingóztak már a hópelyhek, hogy reggelre beborítsanak mindent: hegyeket, völgyeket, a széles kanyarokat, ahol kipirult arcú ródlizók siklanak lefelé, fehér lettek a fenyők is, lecsüngő kristály-csöppjeikkel úgy néztek ki, mint a karácsonyfák. Nevetve mondta nekem a tudós:

— Ha kinézek az ablakomon, úgy érzem, mintha csupa karácsonyfa intene felém üdvözlötet...

Ma este, a sanatórium tágas halljában intervjút kértem tőle. A Gusztáv Adolf Egyesület céljairól, munkájáról, elért eredményeiről és közeli céljairól. Amit mondott, az nagyon érdekes.

A száz esztendő egyesület eddig ötezer templomot, háromezer lelkészlakot és sok száz kórházat teremtett meg.

A. SÁMSON

uri szabóságában

4168

Arad, v. Salacz-ucca 1., a kolozsvári Sámson által szabva mérsékelt árak mellett készülnek a legutolsó divaszertint ruhák. Szövet ujdonságokban nagy választék. Frakk és szmokingok modern szabása

A Gusztáv Adolf Egyesület — kezdte érdekes nyilatkozatát a főtitkár ur — kerek száz esztendő. 1832-ben, amikor a protestáns világ kétszázadik évfordulóját ünnepelte Gusztáv Adolf hősi halálának, Németországban támadt az az eszme, hogy a harmincéves háború hősenek, a protestantizmus fenkölt védőjének márványból, vagy bronzból készült szobrot kell emelni. A lützeni csatateren, ott ahol a svédek királya hősi halált halt, csak egy egyszerű kódarab hirdette

G. A.
1632.

felírással az emléket. Száz esztendővel ezelőtt alakult meg tehát a Gusztáv Adolf Egyesület, az alapítók azonban röviddel a megalakulás után úgy találták, hogy ércből, vagy márványból való szobor helyett inkább élő emléket kell emelni a hős életének. Akkor határozott el, hogy nem faragnak szobrot, hanem az egyházi téren támogatásra és segélyre szorulókat támogatásával örökítik meg a halhatatlan hős soha el nem muló emlékezetét. Céljaul tűzte ki az egyesület: templomok, lelkészlakok, iskolák, kórházak, szeretetházak alapítását és az elmúlt száz esztendő alatt a Gusztáv Adolf Egyesület támogatása lehetővé tette, hogy szerte a világon ötezer evangélikus és református templom, háromezer iskola, sok ezer lelkészlak, ötszáz árvaház, sok száz nevelő intézet és szeretetház épüljön fel nyelvre és nemzetiségre való tekintet nélkül.

Az Egyesület száz esztendő alatt erre a nemes célra kerek százmillió arany márkát fordított, jelenleg évi két millió márkás büdzsével dolgozunk, a jubileumi esztendőben azonban a rendes költségvetési kereten felül a hívek között másfél millió márkát gyűjtöttünk és ezt az összeget ebben az évben fel is használjuk.

A másfélmillió márkából félmillió márkát fordítunk lelkészek és tanítók kiképzésére, ugyanennyit az erdélyi, brazíliai és lengyelországi egyházak támogatására és pontosan száz ezer márkával támogatjuk az erdélyi evangélikus és református egyházakat templomok, iskolák és lelkészlakok építkezésénél. A fennmaradó félmillió márkát az egyesület szabad rendelkezésére marad.

A világ legnagyobb egyesülete

Megkérdezem a főtitkár urtól: „Hány tagja van a Gustav Adolf Vereinnak?“ Mosolyogva felel: „Erre a kérdésre nagyon nehéz válaszolni. De nyugodtan irhatja, hogy tagjaink száma Németországban legalább negyven millió! Nálunk a tagok nem fizetnek tagsági díjat, azonban szívvel-lélekkel az egyesülethez tartoznak. Egyesületünknek szerte a világon 45 fiókja van, minden országban külön Gusztáv Adolf Hauptverein működik.

Hogy hol? Európában, Ázsiában, Afrikában, Amerikában és Ausztráliában. Mindenütt, ahol protestánsok élnek. Mi nem teszünk különbséget kalvinista és luteránus között. A romániai központunk Nagyszebenben működik, ennek a hatáskörébe tartoznak a szász evangélikus egyházakon kívül a székely és kolozsvári református egyházak is.

Beszélgetésünk végén elmondotta még a főtitkár ur, hogy magyarországi látogatásának az volt a célja, hogy a budapesti Gusztáv Adolf ünnepélyen emlékbeszédet tartson. Ebből az alkalomból a kormányzó magas kitüntetésben részesítette az egyesület elnökét, Reudtorf Ferenc titkos tanácsost, aki doktora a teológiai, jogi és filozófiai tudományoknak. A főtitkár urat magyar barátai végtelenül kedves meglepetésben részesítették: elkészítették számára a másolatát annak a festménynek, amit a modern pictura legjobb alkotásának tart: Csók István „Urvacsora“ kópláját hozta magával emlékül.

Bundák olcsóbbak mint Pesten

Neuländer szücsnél

Fischer Eliz palota udvar.

3810

A csillag lehullt...

Báró Meizger volt aradi huszárőrnagy nejének utja a palotától a kunyhóig

Régimódi csipkeruha, rövid, valaha elegáns, drága bunda... a gyoroki sétatéren szomorúan villan meg a halvány téli napsugár mindkettőn. A ruha valamikor ragyogó világ városok fényözönében feszült meg csodálatosan szép asszonyán és a bundát egykor livrés szolgálta segítette le a vakióan fehér vállakról, a melyekre káprázatos estélyiruha simult. Az esztendő egyre multak, a szerencsekerék szédítően forgott... eltűntek a mondain szórakozóhelyek hangulatos éjszakái, elfakult a ragyogó nagyvárosi fény... és most egy kis aradmegyei község elhagyatottságában, a pislogó falusi lámpák vetik fakó fényüket egy valamikor ragyogó szépasszony megtört sziluettjére...

Valamikor ostromlott, híres szép leány volt Domány József aradi szőlőbirtokos leánya. Előkelő udvarlók, kérők látogatták a birtokos Szabadság-téri házat, amely a kisvárosi társadalmi élet egyik fényes központja volt. A mindig elegáns, szép urileányt mindenütt csodáló szemek kísérték, csillag volt az aradi társasági élet egén. Egy szép napon bekopogtatót az a kérő, akit a körülrajongott leány is szívesen látott és nemsokára ragyogó nagy esküvőt ünnepeltek Aradon. A szép leányból szépasszony, báró Metzgerné, ismert huszárnagyány felesége lett. A fényűző élet folyt tovább, dúsgazdagok voltak, s ilyenkor egy huszártiszt családban nem számít a pénz...

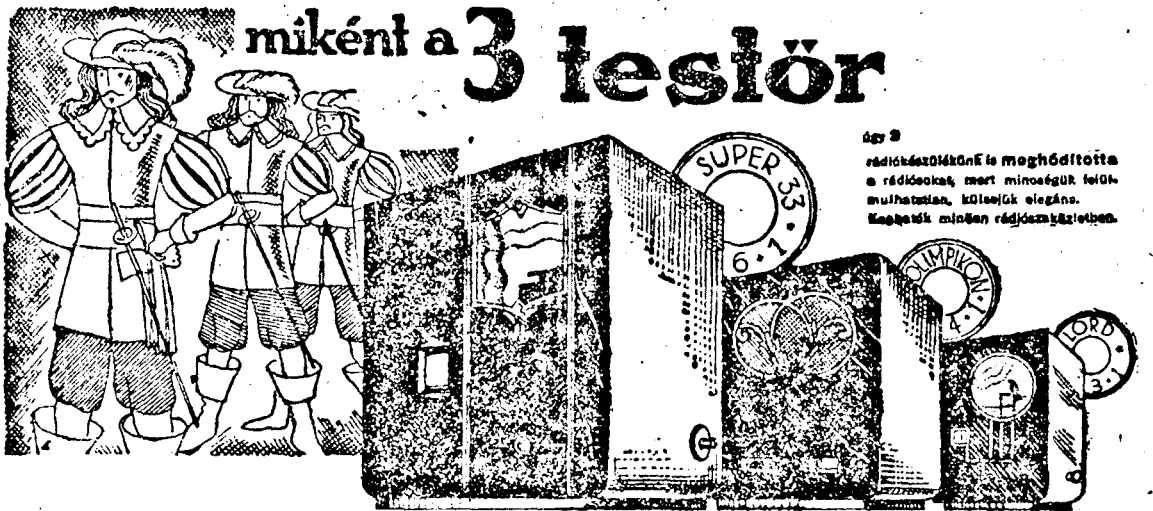
Báró Metzgerné éppen olyan körülrajongott tagja lett a riviérai, budapesti vagy bécsi társaságnak, mint az aradinak. Ha valahol megjelent az elegáns uriaszony, akár a budapesti Ritzben, vagy a montekarlói kaszinóban, akár a bécsi Sacherben, mindenütt hódolattal fogadták. Azután meghalt a huszártiszt, akit közben őrnaggyá léptettek elő. A fiatal özvegy egy évig visszavonultan élt, de azután ismét belevetette magát a társasági élet forgatagába. Még apja életében megkapta örökségét, úgy hogy amikor Domány József meghalt, a nagy vagyonból már csak kevés jutott özvegy báró Metzgernének. A fiatal özvegy a Bohus-palotában vett ki nagy lakást, mert a Domány-házat eladták. Az évek multával azonban egyre apadt a vagyon, az, aki sohasem törődött a pénzzel, nehezen tartja meg. A bárónő másodszer is férjhez ment és a második házasságban eluszott a vagyon utolsó romja. A jólét eltűntével pedig eltűnt a családi boldogság is... Válóper... egyre rosszabbodó viszonyok... és az évek elteltével az egykor körülrajongott fiatalasszony látta, hogy — egyedül maradt.

Minden elfogyott, minden eluszott... befejeződött a ragyogó élet. A megriadt asszony elmenekült abból a városból, amelyhez annyi csodálatosan szép emlék kötötte. Csillag volt és nem akarta, hogy a hajdan jóbarátok lásák a lehullást. **Kimenekült a vidékre, egy kis gyoroki házat bérelt ki és ott elzárkózott a törtető élettől.** Azt a keveset, amit sikerült elmenteni, a kis gyoroki házba vitte. További emlékek, ragyogás, fény, pompa utolsó szemtanui. A rozoga ház kis földes szobájában lelte meg a nyugalmas kikötőt, ahol álmodozni lehet az egyedüllét hosszú estéin és éjszakáin az elshant évekről.

Ha néha-néha végigsétál a gyoroki főuton, tisztelettel pihennek meg a büszke alakon a szemek. Csipkeruhában, rövid bundában halad végig lassu léptekkel az egykor ünnepele asszony az uccán. Senkitem fogad, senkivel sem beszél. Büszke elzárkózottságban éli napjait, arcán nem látni, ha gondjai, keserőségei vannak, szemei hidegen mérik végig az utjába kerülőket. Arad egykor ragyogó csillagát semmi sem érdekli, ami a jelenhez tartozik.

A csillag lehullt...

Marosi Rudolf.

Standard

GARANTÁLIA, MINŐSÉGEI

KÉRJEN INFORMÁCIÓT VIZONTELÁRUSÍTÓINKNÁL

SEGITSÉN AZ IFJUSÁG...

Beérkeztek az első pályázatok

„Mindannyian örömmel várjuk a friss meglátásokat” — Tauszk Jenő, az Aradmegyei Takarékpénztár ügyvezető igazgatójának nyilatkozata

„Segítsen az ifjuság!” jelszóval indult pályázatunk iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilatkozik meg. Szerkesztőségünkben, kiadóhivatalainkban naphosszanta csilingelnek a telefonok és a drót tulsó végéről női és férfihangok csaknem egyforma nagy számban érdeklődnek: mikor, hogyan, meddig kell beadni a pályázatot? Különösen feltűnő azoknak a száma, akik pályázatunk bírálati részének részletei után érdeklődnek: hogyan bírálja felül a jury a hozzánk eljuttatott pályamunkákat, mit kell csinálnia minden pályázónak, nehogy formahiba miatt kizárják a tehetség-versenyből?

Az érdeklődőket ezuttal csak arra kérjük, olvassák figyelmesen el mai cikkünket, mert újra részletesen körvonalozzuk az egész pályázatunkat, amelynek célkitűzése és főleg eredménye iránt legalább ugyanolyan nagy érdeklődés nyilatkozik meg a komoly gazdasági világban, mint az ifjuság pályázatra induló csapatai között. Legutóbbi számunkban adtuk közlé **Lakatos Aladár** bankigazgatónak mély gondolatokban gazdag cikkét: ezuttal az aradi közigazgatási élet egy másik vezetőegységének, **Tauszk Jenőnek**, az Aradmegyei Takarékpénztár ügyvezető-igazgatójának nyilatkozatát közöljük le kitűzött pályázatunkkal kapcsolatosan:

— Az *Aradi Közlöny* eredeti elgondolási akciója kétségtelenül megérdemli, hogy felfigyeljenek reá nemcsak azok, akiknek kedvéért megindították, a „fiatalok”, akiknek ez az akció nyújt alkalmat, hogy először foglalkozzanak nyilvánosságnak szánt alaposággal a világkrízis problémájával, hanem a feltett kérdések komolyságát megillető kritikus figyelemmel fogják kíséni a beérkezett pályaműveket azok is, akik a súlyos gazdasági komplexumok teoretikus és gyakorlati oldalát hivatásuknál és az életben nekik jutott munkakörükönél fogva nap-nap után „quasi ex offo” vizsgálják és tanulmányozzák. A „fiatalok” jól teszik, ha minél nagyobb számban sietnek eleget tenni az *Aradi Közlöny* felhívásának; sajnos, a világkrízis következményei egyaránt sújtanak fiatalot és öreget és hozzá kell szokniok mielőbb, hogy a krízis problémáját az ő megindult életük legégetőbb problémájának tekintsék. Kézenfekvő, hogy praktikus értelemben vett megoldásokat nem várhat az akciótól az *Aradi Közlöny*, és nem várhat tőle senki akkor, mikor gya-

korlati és teoretikus tudással felvértezett közigazdászok és tudósok ezrei keresnek mindaddig hiába segítséget jelentő megoldásokat. De mindannyian örömmel várjuk és praktikus eredmény gyanánt fogjuk értékelni, ha az elfogulatlanabb „fiatalok” minden befolyástól mentes gondolkodása friss meglátásokat és elképzeléseket fog belevinni a világkrízis napi irodalmába.

Az érdeklődők hatalmas számára való tekintettel ezuttal újra megirjuk a szükséges tudnivalókat. Mindenki, aki még harmincadik életévét nem töltötte be, résztvehet pályázatunkon, ha írásban lefektette komoly, praktikus és tömör feletet adnak a következő két kérdéstinkre:

I. Milyennek látja, hogyan itéli meg a gazdasági válságot?

II. Hogyan képzeli el a válság kibontakozását és a krízis végét?

A pályázók egyszerű, könnyen érthető, világos, irodalmi tisztaságu magyar nyelven előadott, három rendes félvre terjedő, géppel írt, jelívével és ugyanilyen jelívével jelzett, kisebb borítékba zárt neveikkel együtt együvé foglalt pályázataikat 1932. december hó 20-ig, kedd déli 12 óráig tartoznak eljuttatni az *Aradi Közlöny* központi kiadóhivatalába. Kedden délután a pályázatokat a zsüri tagjai között szétosztjuk, míg a jelíves, zárt borítékokat, amelyek az egyes pályamunkák szerzőinek neveit rejtik, mindaddig páncélszekrényünkben őrizzük meg, míg a zsüri el nem készült jelentésével.

Pályázatunk első díja: egy teljes heti tartózkodás valamelyik külföldi fővárosban,

míg az utána következő öt legiobb pályamunkát is értékes díjakkal és díszlevelekkel tüntetjük ki. Az első díjat nyert pályázat karácsonyi, ünnepi számunkban fog megjelenni, míg a többi ötöt az ünnepi számot követő lapjainkban tesszük közzé.

Szombat este nyolc óráig egyébként máris több pályamunka érkezett be az *Aradi Közlöny* központi főkiadóhivatalába. Az első fecskék, az első felbuzdulás eredményei: de reméljük, hogy csupán most kerültek papírra a régi tervek, alaposan kiformált elgondolások és gyors elkészültük nem esik minőségük, tartalmuk rovására. Örömmel fogadtuk a legelső versenyzőket, mert azt dokumentálják máris számunkra, hogy az ifjuság lendülete, melyet felfűztünk, valóban él és lobog és merészen neklvág a kitűzött nagy feladatnak. **Jól van, fiatalok; csak így tovább, előre!**

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

HIREK

Üzenem néktek...

Irta: FALUS LAJOS.

Üzenem néktek: legyetek jobbak!
Csak így lehettek boldogabbak.

Legyetek bölcsök és vidámak,
Virágait a muló márnak
Szedjétek játszva, könnyű kézzel,
Teljétek be az édes mézzel:
'A dallal, csókkal és örömmel,
De tukarkodjatok a könnyel!

Drágább nedű a könny a vérnél,
S drágább a másé a tiédnél.
'A könny, amely mlattunk omlott,
Saját szívünkbe ültet gondot.

Elnézés deris mosolyával,
'A bocsánat szelid szavával
Fogadjatok ti minden rosszat,
'És legyetek csak annál jobbak!

Éljétek vigan, éljétek bátran,
Nem törődve az elmúlással,
Legyetek mindig utrakészen
'S ha halni kell, haljatók szépen.
'Elomolva a semmiségbe,
'Hol nincs már harc, örök a béke,
Ugy haljatók meg, tiszta hittel,
'Hogy emlékeitek nem veszett el,
'Mert mindig lesznek jók a földön,
'Kidölt testvér helyébe új jön,
Uj ótáron gyulnak új lángok,
'Jöjj, jószág, váltsd meg a világot...

— **IDÓPROGNÓZIS:** A hőmérséklet kisebb emelkedése, sok helyen további eső és havazás várható.

Fél 12 órai matiné:

CENTRAL MOZGÓ: A REJTÉLY. (Alarm um Mitternacht). Főszereplők: GERDA MAURUS, HANS STÜWE.

SELECT MOZGÓ: EGY ELHIBÁZOTT ÉLET. Szerelemi dráma. CHARLES FARRELL, MADGE EVANS.

3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: FRANKENSTEIN. Fantasztikus filmdráma. Kizárólag csak 18 éven felettiek tekinthetik meg ezt a filmet.

SELECT MOZGÓ: A LEGSZEBB KALAND. Ufa-világláger. Főszerepekben: NAGY KATÓ, ADELE SANDROCK, WOLF ALBACH-RETTY és OTTO WALLBURG.

A 3 órás előadásokon a helyárak: 23 és 13 lej.

— Botlóc Elek dr. polgármester vasárnap Bucurestibe utazik. A polgármester a jövő hét végéig marad Bucurestiben, ahol a városi közigazgatás több ügyében interveniál, egyben megjeleNIK azon a tárgyaláson is, amelyen dönteni fognak Aradváros és Bogdá Gyula kémenyseptömester közötti perben.

AUFRICHT-fatelepen

Sir. Marasesti (a. Kossuth-u.) végén
(Gyermekkorház mellett) 4150

1-2 éves gyertyán-cser- és bükk tűzifák
rendkívüli olcsó árban

ÖLFA 580. — Lejtől Telefon 69.

— Aradmegye főorvosa Kolozsváron. Aradvármegye főorvosa, Cosma Demeter dr., aki a nyár folyamán hosszasan betegeskedett, a közelmúlt napokban újra ágynak dőlt. Kezelőorvosai tanácsára Cosma dr. Kolozsvárra, az egyetemi sebészeti klinikára utazott, hogy műtétnek vesse alá magát. Értesüléseink szerint a műtétet, amely egyébként nem veszélyes, maga Iacobovici dr. egyetemi sebészprofesszor fogja végezni. Cosma dr. megyei főorvos állapota iránt általános érdeklődés nyilatkozik meg Aradváros társadalmi részéről, míg hivatali hatáskörében Bodor Demeter dr. elnököváci főorvos helyettesíti visszaérkeztéig.

Nagy karácsonyi maradék vásár!

20%–50% árengedmény! *Serilana*

MINORITA-PALOTA. 4176

— **HUSZ ÉS HARMINC LEJES ORVOSI VIZSGÁLATI DIJAK.** Az aradi iparosok temetkezési csoportja ma választmányi ülést tartott, amelyen határoztak a tagok gyógykezelésére vonatkozóan. Négy aradi orvossal: Kabdebo György dr., Olariu Cornél dr., Frint Sándor dr. és Mager Aurél dr.-ral megállapodtak abban, hogy az egyesület arcképes igazolvánnyal ellátott tagjait a legminimálisabb díjakért kezelik nemcsak rendelőkben, hanem a beteget lakásán is felkeresik. Vizsgálati díj az orvosnál esetenként 20 lej, — a belvárosban levő beteg otthonában 30 lej — a külvárosban 30 lej és a kocsiköltség. Ha azonban az orvost délelőtt tíz óra után, tehát körútjának megkezdése után hívják, akkor külön kocsiköltség is fizetendő. Az éjszakai látogatás díja 50 lej. Ezt a megállapodást, amely újévkor lép életbe, az aradi orvosok kamara már jóváhagyta.

Ki-hi saját mesterségét

Fogházor: *Direktor ur, a 245-ös rab nem akar a konyhában dolgozni, hanem követeli, hogy mint a többi rabokat, őt is foglalkoztassa szerint osszuk be munkára.*

Fogházigazgató: *És mi a foglalkozása.*

Fogházor: *Pilóta.*

— *Képzeld, édesem, mikor a bírő megkérdezte, hány éves vagyok, hirtelen nem is jutott eszembe, hogy huszonégy, vagy huszonöt?*

— *És mennyit mondtál?*

— *Tizenkilencet.*

— *A siker titka nem mindig az ügyességintől függ. Sokszor a mások ügyetlenségétől.*

— Az aradmegyei községi választások, mint ismeretes, december hó 6-ikán kezdődtek meg és közvetlenül karácsony előtt nyertek befejezést. Az eddigi eredmények szerint 340 kormánypárti, 35 liberális, 4 gheorghista és 4 politikamentes községi tanácsost választottak meg. A szavazás mindössze két megyei járásban, a halmgyi és a sebesi járásokban nyert befejezést: a megye magyarok által lakott részeir. az eredmények a jövő hét végén alakulnak ki.

— Eljegyzések. Dr. Hackel Gyula és Hackel Aranka jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Färber Mancl és Dózsa Imre jegyesek.

Várady Idát eljegyezte Szeler Ferdinánd. (Minden külön értesítés helyett.)

A zsebkendő vásárra

felhívjuk b. figyelmét.

Ruttkay & Botye cég

Influenzától megvéd: Anacot.

— Csödkérem Mait Emil aradi kereskedő ellen. A Fischer Simon és Társa-cég ma délelőtt csödkérvényt nyújtott be a törvényszék cégbíróóságánál Mait Emil aradi kereskedő ellen. A kérvényben a cég előadja, hogy Mait Emil az elmúlt év júliusában kényszerjegyzetséget kért és a hitelezőkkel megállapodást kötött. A céggel szemben 75 ezer lejes tartozása állott fenn, amiből 36 ezer lej ma is fennáll. Az új kényszerjegyzetségi törvény alapján kéri a csödeljárás megindítását, mlután Mait nem tartotta be a megállapodást. A törvényszék a napokban dönt.

— Javul Horthy Miklós magyar kormányzó állapota. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó állapotában javulás állott be. A láza leszállott. Az éjszakát nyugodtan töltötte, úgy, hogy orvosai reggel már nem adtak ki külön bulletint.

— A vegyesvonatokon megszűnik az első osztály. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a vegyesvonatokon a mai nappal megszűnik az első osztály.

Fog a mai viszonyok folytán a legmérsékeltőbb árak mellett készül **Halmos** fogászónál, Cnlea Banatului (Asztalos S.-u.) 2

— Görög keleti román nőgyelet alakult Buteniben, melynek elnöknője Bodea Iuliu tb. esperes neje, alelnöke Stefanica Florian dr. sebesi főszolgabíró neje lett, választmányi tagok Lungu Stefan főesperes neje, dr. Sabinné és Balabanné.

— Halálozás. Borza Vasile, Kavna község évtizedeken át volt gör. kel. lelkésze, csütörtökön, 80 éves korában, Buteniben meghalt. Az elhunytban, akit községében és annak környékén, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül, mindenki szeretett és tisztelt, Lungu Stefan buteni-i főesperes apósát gyászolja. Az elhunyt temetése tegnap volt Buteniben, nagy részvét mellett.

— Bíróválasztás Buteniben. A községi bírő és előjáróság választás tegnap zajlott le Buteniben, eddig még sohasem tapasztalt nagy érdeklődés mellett. Négy jelölt versengett a bírői tisztségért, kik közül tulnyomó többséggel az eddigi bírót, Lustrea Todort választották meg. Az előjáróságba 7 nemzeti-parasztpárti, 1 magyarpárti (Jurányi Ede) és 4 liberális került.

Megkezdődött az olcsó karácsonyi

vásár! Gyógyhaskötők 150.— Lej
Csalpószorító 180.— „

KEPES ELEK orvosi műszerek 6R

kütszerek szaküzlete, Neuman-palota 4128

— Botrány egy cionista gyűlésen. Chisenevből jelentik: Sulyos incidens játszódott le tegnap este Chisenevben, egy cionista gyűlésen. A chisenevi cionista alakulatok a Meresztteremben nagygyűlést rendeztek, amelyen több száz ember vett részt. Az egyik szónok beszéde közben többen betörték a terem és inzultálták a hallgató közönséget. Végül is a jelenlévő Makkabi sportegyesület tagjai kiverették a teremből a tüntetőket.

— Borzalmas bányaszerecsétlenség. Harlen (Kentucky állam). Beomlás következtében hatalmas bányaszerecsétlenség történt. Ed-dig tizenkét fehér és tizenöt néger munkást nem sikerült megtalálni. Az a gyanu, hogy valamennyien elpusztultak.

A legnagyobb elismerés.

Egyik közismert budapesti énekesről mondják, hogy a moziból kifelé jövet ezekkel a szavakkal fordult a társaságában levőkhöz:

— *Hiába magasztaljátok úgy, azért mégis van egy hibája az Alpár Gitta hangjának.*

— *??*

— *Az, hogy nem az enyém.*

— Előadás az Országos Mérnökegyelet aradi helyiségében. Constantin Theodorescu iemesvári műegyetemi tanár vasárnap délelőtt fél 12 órakor, az Országos Mérnökegyesület aradi helyiségében előadást tart „Technikai gondolatok” címmel. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

Antracit tojás **BRIKETT**
TELEFON Sziléziai dió **KOKSZ**
461. Sziléziai és **KÖSZÉN**
belföldi szalón
ALTMANN EDE tüzifa- és **ARAD**
széntelep
volt Boros Béni-tér 44. szám. 4165

A magánnyugdíjintézetek államosításáról

szóló híreket cáfolja a munkaügyi miniszterium

Bucurestből jelentik: Napokkal ezelőtt az egész ország sajtóját foglalkoztatta az a hír, amelyet az egyik bucuresti-i közgazdasági lap közölt, hogy államosítani akarják a magánnyugdíjintézeteket, illetőleg az összes Romániában élő magánalkalmazottakat be akarják vonni abba az állami nyugdíjintézetbe, amelyet a két évvel ezelőtt megszavazott törvények kreáltak. Ez a hír a magánalkalmazottak között nagy konsternációt keltett és így most bizonyára megnyugtatólag fog hatni az a bucuresti-i jelentés, mely szerint a munkaügyi miniszter megcáfolja azokat a híreket, amelyek az Argus lanszozott — hogy a magánvállalatok nyugdíjalapjait a kormány el akarja venni. A munkaügyi miniszter szerint ennek éppen az ellenkezője igaz, mert a Maniu-kormány arra törekszik, hogy ezeket a nyugdíjalapokat kiszélesítse és jobban megalapozza. Az ezzel ellentétes híresztelések nélkülöznek minden komolyabb alapot.

— Nem lesz karácsonyi filléres-vonat a Zsilvölgyéből Aradra. Az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke, Domán Sándor vetette fel azt a nagyon életrevaló és hasznos gondolatot, hogy karácsonyt megelőző héten, a Zsilvölgyéből és Déva felől ocsó vonatjárat szerveztessék, amely bevásárlásra Aradra hozná messzi vidékek lakóit. Az előkészítések megindultak és a siker kétségtelen lett volna. Azonban a vasúthoz intézett kérelemre a CFR vezérigazgatósága kijelentette, hogy az ország területén belül, egyáltalán semmiféle olcsóbb vonatjáratot nem engedélyez többé, ez alól kivételt nem tehet és így a zsilvölgyi vonat engedélyezése lehetetlen. Arad kereskedelme sajnálattal veheti tudomásul, hogy a Kereskedelmi Testület kitünő gondolata füstbe ment és egy szép karácsonyi álommal ismét szegényebbek vagyunk.

Tüzifa telep sok van, de
Concurența csak egy van, ahol
1 öl 1a száraz hasábfát
560. — Lejért
vásárolhat. — Volt Választó-ucca 176-178.

— Igényper az aradi Victoria bank ellen. Dr. Raicu Aurel ügyvéd és Bogdan Adrian volt banktisztviselő, az aradvárosi iparhatóság előtt igényper indítottak a Banca Victoria igazgatósága ellen. Mindketten járandóságait megtérítése érdekében perelnek, összesen 65.000 lej értékben. Érdekes, hogy Bogdan már egy esetben megnyerte perét a pénzintézet ellen: most újabb igényekkel lépett fel, amelyről legközelebb dönt a város iparhatósága.

— Kétezer diák tüntetett Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt mintegy kétezer diák vonult fel Bucuresti uccáin, zászlókkal, katonás rendben. A tüntető diákság Cuza professzort éltette. A menet a Calendarul szerkesztősége előtt megállt és szimpátiatüntetést rendezett. Nagy feltűnést keltett a fővárosban az, hogy a tüntetők között résztvevő vasgárdisták barna ruhában voltak és fascista módon üdvözölték vezetőiket.

Legkedvesebb karácsonyi ajándék

ha egy sorsjegyet vesz:

Banca Ilescunál

Arad, Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 7,

— Éjszakai támadás Csermón. Selejan Péter csermői gazdálkodó hozzátartozói ma délelőtt megjelentek a csendőrségen és feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen, akik az éjszaka folyamán megtámadták Selejant és kövekkel súlyosan megsebesítették. A csendőrség a tettesek kizárására erélyes nyomozást vezetett be.

— Háromszoros haláltételt. Berlinből jelentik: A torgai esküdtszék halára ítélte Berna 21 esztendősnést, Pitsche 24 esztendősné gyári munkást, továbbá Pieme asszonyt, aki felbujtotta a két férfit, hogy izgága fiát öljék meg. A fiatal emberek végre is hajtották a tettet. Az esküdtek az elvetemült anyát, a gyilkosokkal együtt, egyhangulag ítélte halálra.

Szeretetre szólít a harang szava

Vasárnap délután fél 3 órakor a Mossóczy-telepi katolikus templom harangjainak hívó, szívet-lelket megindító szava zeng végig a telep lakóházai felett... A harang ezuttal nem litániára, sem esküvőre, vagy temetésre szólítja a híveket, hanem az élet elesettjeiért, a nyomorgó, fázó, éhező nélközöskért emeli fel esdő szavát. Ércnyelve tagoltan, de érthetően zengi majd bele a rideg téli délután csendjébe: „Adjatok, hát adjatok! Ti emberek, akik még elvonhattok magatoktól és családotoktól egy kiló kenyeret, lisztet, babot, burgonyát, vagy más ételt, akármilyen keveset, csak jó szívvvel hozzátok Isten zsámolyához, a templom udvarára. Ha csak egy kosár fát hoztok, egy csafád melegedhet Karácsony szent éjszakáján a plerosó fahasábok tüzenél, ha egy kiló lisztet adtok, néhány gyermek ehet puha, omós kenyeret a Szeretet estéjén...” A harang szava hiszti, hogy megindítja a szíveket és a Mossóczy-telepi Katolikus Nőegylet gyűjtési akciója a legmesszebbmenő sikert eredményezi. A Nőegylet hangsúlyozni kívánja, hogy a legcsekélyebb adományt is hálásan fogadják el vasárnap délután fél háromtól négyig a templom udvarán. A gyűjtés után 4 órai kezdettel litániát tartanak a templomban, amelyet a nemesszívű adakozókért ajánlanak el Istennek. (Cs.)

— Neves gyáros előadása a Kölcsey-Életiskolában. A Kölcsey-Egyesület népszerű Életiskolájában szerdára Gabos Jenő dr. előadása volt kitűzve. Szerda helyett, csütörtök délutánra hívja ezuttal kivételesen hallgatóit és az előadó személyében is változás lesz. A márciusig tartó előadás-sorozatban január a Diamant Izsó kolozsvári gyáros is szerepelt előadóként. Neki adja át helyét e héten az Életiskolában Gabos Jenő dr., miután a Kölcsey-Egyesület vendéglelőadója az új évben közgazdasági elfoglaltsága miatt, hosszú ideig nem jöhetne Aradra. Gabos Jenő dr. az újévi szünet után tovább dolgozó Életiskolának első előadója lesz Diamant Izsó, aki csütörtöki: Bucurestiből egyenesen Aradra jön előadása megtartására, a romániai közgazdasági életnek elméleti tudásában és gyakorlati eredményekben kiemelkedő tényezője. Romániában a vassodronyiparnak legnagyobb gyárat ő alapította Clujon és ő a vezérigazgatója. Diamant Izsó a nemzetközi közgazdasági tudományak nemcsak alapos ismerője, hanem elismert művelője, aki népszerű tudományos előadásaival az erdélyi közművelődésnek nagyon értékes munkása. A Kölcsey Egyesület közönsége Diamantban modern tudóst és kiváló előadót fog megismerni a csütörtöki előadásból, melynek sokat jelentő címe: „Tervgazdaság — új világepítés”.

Migrén, fejfájás ellen kérjen orvosától Algosan pasztillát.

Lej
200.000
300.000
100.000

azonkívül még más

2447

nyereményt

12 millió
890.000

értékben lesz
elosztva a 3-ik osztály játékosai között

LOTERIA
DE STAT

Huzás december 14-15-én

Karácsonyra — — — sorsjegyet
Goldschmidt Banktól!

— „A hang” — Fekete Tivadar új riportrevüje, amelynek első száma a jövő héten jelenik meg, az erdélyi újságírás eseménye lesz. Olyan modern, mai szellemű hetilap-típust teremt meg, amely külső és belső kiállításában egyformán versenyezni fog a külföldi nagy magazinokkal, tónusa a nemesebb értelemben vett riportázs legelőkelőbb határaira mozog, iránya bátor és lendületes. A jövő héten megjelenő első számban a szerkesztő írásain kívül briliáns írásokat hoz „A hang”. Szántó György, dr. Weil Károly, Kara Győző, Izsák Margit, Neubauer Pál (Prága), Tamási Áron, Csiky Károly, Fekete Mihály, Szilágyi András és Keleti Sándor tollából, ezenkívül számos fotó, rajz és kritikai jegyzet van a lapban, amelybe Erdély legkiválóbb írói és újságírói írnak. Külön figyelmet fog kelteni a revü címlapja, Salgó Magda és Székely André művészi fotomontázsában.

URANIA MOZGO MŰSORA:

Telefon: 4-80.

Ma, vasárnap délután 5, 7/8, és 9/10 órakor

A Práter csillaga

Főszerepben: Verebes Ernő, Elisabeth Pinajoff, Falkenstein és az új kutya-sztár: Sohlumjal (Journal és Miki Maus).

Ma, vasárnap és mindennap délután 3 órakor ifjúsági előadás, átlagos 8 lejes helyárrakkal. Ma: Bécsben szerettem egy leányt. — Ma d. e. 10-kor MATINE: A varsói rokon

— A Magyar Párt ifjúsági tagozata f. hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor tartja tisztújító közgyűlését a Magyar Otthonban, amely közgyűlésre tagjait ezuttal hívja meg.

— Wallinger utmutató naptára. A mindennapi életszükségletéhez tartozó, fontos tudnivalókat gyűjtötte össze Wallinger utmutató naptárában, amely most jelent meg. Aradváros uccáinak Aradmegye községeinek új nevei, CFR menetrend, bélyegilletékek és egyéb közhasznú tudnivalók teszik ezt a közel 70 oldalas könyvecskét nélkülözhetetlenné.

HELLAS-bál január 7-én a Fehér Keresztben

A német kultúregylet ének- és zenekara ma délutón 5 órai kezdettel az IPAROS-OTTHONBAN Haydn-émlékünnepélyt rendez.

Közreműködnek: Gellen mérnök, Kloss F. és Prof. A. Eck.

Hastífuszjárvány Aradmegyében

Nincs elég orvos — Temesvárról kér segítséget a megye főorvosi hivatala

Aradmegye főorvosi hivatalához az utóbbi napokban riasztó jelentések érkeztek azokból a járásokból, amelyeket tavasszal az árvízveszedelem sújtott, hogy hastífusz lépett fel, amely egyre nagyobb arányokat ölt. Különösen Háromalmás, Alcsil és Holdmészes községek lakossága között pusztit nagyobb arányokban a veszedelmes járvány, amelyről a megyei körorvosok természetesen azonnal jelentést terjesztettek be az aradmegyei főorvosi hivatalhoz. Itt a betegszabadságon lévő Cosma Demeter dr. megyei főorvos helyettese, Bodor Demeter dr. glogováci járási körorvos tette meg a szükséges intézkedéseket, hogy a megye közegészségügyi apparátusa azonnal mozgásba jöjjön. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste hivatalában Bodor dr. főorvost, aki a megyében felkeltett hastífusz-megbetegedésekkel kapcsolatosan az alábbi fevilágosításokat adta meg:

— Eddig 15—17 esetet jelentettek számunkra Almás, Csil és Pescar községekből. A megyében tudomásom szerint más helyeken is felléptek szörványos tífusz-megbetegedések, úgy, hogy a megyei megbetegedések számát körülbelül 90—100 esetre becsülöm.

— A járványt kétségkívül a tavaszi árvízre lehet visszavezetni — jelentette ki Bodor dr. — Ekkor ugyanis akár közvetlen Maros-víz útján, akár a felduzzadt talajvizek útján fertőző bacillusok kerülhettek egyes községek kutjaiba, amelyek tehát veszedelmes járványt terjesztenek. Értesüléseink szerint Almáson a megyei egészségügyi hatóságok ideiglenes járványkórházat állítottak fel, melyet Babuta dr. járási körorvos vezet. Mivel a megsokasodott teendők tulságosan is igénybe veszik az aradmegyei hatósági orvosokat, Aradmegye főorvosi hivatala átíratban kérte fel a temesvári egészségügyi vezérfelügyelőt, hogy még delegáljanak a járvány leküzdésének időtartamára egy-két hatósági orvost a hastífusz ellen kezdett közegészségügyi akció segítségére.

— Vörösmarty-ünnep a Kölcsey-Egyesületben. A Kölcsey-Egyesület a Kulturpalotában minden hónap egy vasárnapján rendezendő irodalmi délutánjaiból a másodikát Vörösmarty Mihály emlékeztére jövő vasárnap, december 18-án rendezi. A novemberi Arany-ünnephez hasonló változatossá és a költő maradandó értékeit kifejező műsorral várja kultúregyesületünk tagjait nemes szórakozásra. Minden szám Vörösmarty költői alkotásával lesz kapcsolatos színpadi játékban, szavaltatban, prózai előadásban és zenében. Közre fognak működni: Scherhag Ernő ifjúsági filharmonikusai, Hepesné-Harmath Józsa, Kara Győző, Vajda Károl, Bodnár József, Diósi Lajos, Vencel Gusztáv és Gaáli László. A vasárnapi Vörösmarty-előadásra belépti jegyül a Kölcsey-Egyesület 1932. 33-iki tagigazolvány szolgál. Ez a Kulturpalota olvasótermében is kiválható és a kölcsönkönyvtár ingyenes használatára is feljogosít.

— Akadálytalanul működik az aradi vegyvizsgáló laboratórium kémiai osztálya. Nagy feltűnést keltett az Aradi Közlöny híradása, amely szerint fegyelmi vizsgálat indult meg Nica dr., az aradi állami vegyvizsgáló laboratórium igazgatója ellen. Nica dr. elutazott Aradról és elutazása folytán a bakterologiai vizsgálatokat Temesváron és Nagyváradon végzik. Miután híradásunk félreértésre adhat okot, szükségesnek tartjuk közölni, hogy az aradi vegyvizsgáló állomás kémiai osztálya, amely dr. Toma vezetésével működik, továbbra is dolgozik. A kémiai osztály független a bakterologiai osztálytól és így tovább működésének semmi akadályja nincsen.

— A svéd konzul ajándéka a budapesti nyomorgóknak. Budapestről jelentik: A kormányzó négy nyomorenyhítő akciója javára ma feltűnést keltő ajándékozás történt. A svéd konzul fél kilogramm aranyrudat és 350 gramm aranyékszert juttatott el.

— Tragikus tréfa. Kecskemétről jelentik: Gál Katalin munkásnő tréfából puskaport vegyített Ripka István napszámos pipadohányába. Ripka gyanútlanul rágyújtott a puska por hatalmas robbanással explodált, minek következtében Ripka István fél szemévilágát elvesztette.

— Az aradi „Kolping” legényegylet hétfői előadóját elé nagy érdeklődéssel tekint Arad katolikus ifjúsága. A Minorita Kulturház kistermében Szablóczky János, a „Katholikus Dalkör” kitűnő karmestere tart ezuttal érdekesnek ígérkező előadást „Népdalköltészet” címen. Az előadó ismert zenei tevékenysége garancia arra, hogy az előadást a legteljesebb siker jegyében folyik le. A „Kolping” vezetősége ezúton kéri fel az egyesület tagjait, hogy az előadás érdekességére való tekintettel minél nagyobb számban jelenjenek meg. Itt írjuk meg, hogy a „Kolping” egylet bemutatkozó előadása, amelyet az elmúlt vasárnap rendezett meg, olyan őszinte sikert aratott, hogy a közeljövőben közkívánatra meg fogják ismételni a Mocsóczy-telepen.

— Legkelemesebb, legideálisabb, legenyhébb használatú a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Fűdes-egyeszertár.

— Aradi Zs. N. Sz. hírek. Szerdai kulturészték keretében, este 9 órai kezdettel, dr. Engelberg József és dr. Köves Lászlónak tartanak előadást. Érdeklődőket szívesen látunk. A vezetőség.

— Az aradi katolikus jótékony egyesületek a nyomor enyhítéséért. A Caritas-bazár 15-én, csütörtökön nyílik meg a Minorita-palotában. Az aradi katolikus jótékony célú és hitbuzgalmi egyesületek Caritas-központja nagyszabású terv keretében munkálkodik napok óta. A nyomorenyhítő akció kiszélesítése érdekében ugyanis karácsonyi bazár felállítását készítik elő. A karácsonyi bazár létesítésével azt akarják elérni, hogy minél eredményesebben segíthessenek a nélkülözőknek s egyben azokon a küzködő intellektuális körökön is, amelyek felesleges luxustárgyaikat nem tudják értékesíteni. E célból mindenekelőtt nagyarányú gyűjtést rendeznek s a különböző ajándéktárgyak képezik majd a karácsonyi bazár anyagának azon részét, amelynek eladási árából a nyomorgókat akarják segíteni, míg a bizományi tárgyak értékesítésével segítségére kívánnak lenni a nélkülöző intellektuálisoknak. A Caritas ezúton kéri fel a közönséget, hogy azok, akik e célra akár bizományi, akár ajándéktárgyakat ajánlanak fel, küldjék be mielőbb a Caritas-bazár helyiségébe. A bazár rendezése délelőtt 10—12-ig és délután 3—4-ig rendelkezésére áll a tárgyak beküldőinek, akiket azonban felkér, hogy visszaélések elkerülése végett csak Caritas-bélyegzővel ellátott nyugta ellenében adják át bizományi, vagy ajándéktárgyaikat. A Caritas-bazár sikerétől függ, hogy hány nélkülöző, nyomorgó embertársunk asztalán lesz puha kenyér Karácsony szent estéjén...

— Elhízott egyéneknél a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a végbél felé irányuló vértódlásoknál, valamint aranyérel és prostata bajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A Filharmonia Egyesület vezetősége közli a zenekar t. tagjaival, hogy általános kívánságra, a zenekari próbák ezentúl is a megszokott hétfői és csütörtöki napokon, este 9 órakor tartatnak meg. Kérjük a t. tagok pontos megjelenését.

Esze napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi veszély. Meghűlés, vértódlás, rheuma, ischia. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, fülünk. Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kérjük mellünkre Sloan's Liniment-et. Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszűnteti a fájdalmat.

Egy üveg ára 75 Lel. — megöli a fájdalmat

SLOAN'S
LINIMENT

— A Filharmonia Egyesület közli: Lázás készülődés folyik a Filharmonia próbáin: az Egyesület kitűnő orchester-együttese teljes létszámban jelenik meg a heti próbákon, melyeken Shuk karnagy lelkes vezetésével, a legnagyobb odaadással tanulják be a január 12-iki gyönyörű hangverseny nagyszerű műsorát. A Leonora-nyitány édesbűs melódiai után, Tschaiakowsky Simphonia Patetique hatalmas akkordjai csendülnek fel, majd Fiedler Klára cselőművész nő szólaltatja meg Dvorak utólrhehetlen cselő-koncertjét. Smetana poétikus költeménye, a „Moldva” zárja be a nagy gonddal és művészi megérzéssel összeállított műsort, mely minden bizonnyal még az első hangverseny magas színvonalát is túl fogja szárnyalni.

— Értesítés. Az aradi Magyar Párt vezetősége értesíti azon tagjait, kik még választói joggal nem rendelkeznek, de az erre való jogosultságuk megvan, hogy a választói névjegyzékbe való felvételüket e hó folyamán a városházánál kérhetik. Minden 21 évet betöltött férfi és az a nő, akinek 4 középiskolai képzése van, magyar kötelességből ne mulassza el, hogy a választói névjegyzékbe való felvétele e hó folyamán feltétlenül megtörténjék. Az erre vonatkozó kéréseket a pártiroda naponként 9—2-ig d. u. 5—6 óra között nagyon szívesen és díjtalanul elkészíti. Akik a pártiroda segítségét igénybe óhajtják venni, azok szíveskedjenek a jogcim megállapítása végett a vonatkozó okmányokat: állampolgársági igazolvány, személyazonossági igazolvány magukkal hozni. Elnökség.

— Ha rendszeresen Kalodont-al ápolja fogait, megszabadul a fogkötőtől, mely könnyen a fogak teljes elromlását okozhatná. A Kalodontot vegyártalma t. i. feloldja a fogkötő anyagát, úgy, hogy az egész idegen réteg meglazul és fogkefével könnyedén eltávolítható.

Üzletem átszervezése miatt, az összes díszműrúkat és 12 személyes étkező-szervizeket beszerzési áron alól kiárusítom.

HAJEK üvegüzlet
Str. Motianu és Piața Avram Iancu sarok.

— Súlyos betegek megmentője az amerikai „Sloan's Liniment”. Kibirhatatlan izületgyulladások, zuzódások, kificamodások fájdalmait azonnal megszüntetik, ha a gyógyszerrel bedörzsölést végzünk. Az emberiség megmentőjéért említi e csodálatos gyógyszer Egyesült-Államokban élő felfedezőjét. A legkínzóbb fájdalmak is azonnal megszüntetnek, ha néhány csepp „Sloan's Liniment” gyógyszert használunk. Örömmel közöljük, hogy végre már Romániában is kapható e csodálatos, világhírű gyógyszer.

Csaknem ingyen, minden elfogadható árban nagymennyiségű játékaru-különlegességek és karácsonyfadiszkek ócska kiárusítása kicsinyben és nagyban **Finkelstein József** rövid- és játékaru nagykereskedőnél Arad, Piața Avram Iancu. Kérem kirakataim megtekintését. Matador- és társasjáték dus választékban.

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

Kisorsolták a bajnoki verseny team-jeit

Beszámoltunk arról, hogy az aradi Bridge Szövetség bajnoki versenyt rendez, amelyen elsősorban azok vehetnek részt, akik az Aradi Közlöny által rendezett páros bajnoki versenyen résztvettek. A jelentkezést tegnap lezárták és kisorsolták az egyes team-eket. A sorsolás eredménye a következő:

1. team: Szömörkényi—Chițu; Sebestyén—Szabó.
2. team: Meerné—Havas; Ungárné—Überall.
3. team: Fényes—Mihalik; Hegyi—Stein.
4. team: Dr. Fetterné—Zubor; dr. Hoffmanné—dr. Hoffmann.
5. team: Székely—dr. Waldmann; dr. Schannen—dr. Ujhelyi.
6. team: Br. Andrányi—dr. Barosa; dr. Kabdebó—dr. Köpf.
7. team: Dr. Vörös—Domán; Kornis—Vértés.
8. team: Reismann—dr. Falusné; Meer—Haasz.

A sorsolás eredményeképp a következő teamek mérkőznek meg az elődöntőben:

- I. csoport: 2. team mérkőzik a 6. team-mel.
- II. csoport: 8. team mérkőzik az 1. team-mel.
- III. csoport: 5. team mérkőzik a 4. team-mel.
- IV. csoport: 3. team mérkőzik a 7. team-mel.

Ugyancsak sorsolás után állapították meg, hogy milyen párok versenyeznek egy-egy asztalnál és hogy, ki melyik irányban játszik. Eszerint az első négy leosztáshoz a versenyzők a következőképp helyezkednek el: (Minden asztalnál az első pár Észak-Dél, a második pár Kelet-Nyugat irányban; a párok közül az első Észak, illetve Kelet, a második Dél, illetve Nyugat).

1. asztal: Überall—Ungárné Dr. Köpf—dr. Kabdebó.
2. asztal: Hegyi—Stein Dr. Vörös—Domán.
3. asztal: Dr. Ujhelyi—dr. Schannen Dr. Hoffmann—dr. Hoffmanné.
4. asztal: Reismann—dr. Falusné Szabó—Sebestyén.
5. asztal: Dr. Barosa—br. Andrányi Meerné—Havas.
6. asztal: Kornis—Vértés Fényes Mihalik.
7. asztal: Dr. Zubor—dr. Fetterné Székely—dr. Waldmann.
8. asztal: Chițu—Szömörkényi Meer—Haasz.

Minden csoportból egy team kerül a középdöntőbe. Minthogy kitűnő teamek neveztek be, akik között legfőbbek csak mance-differenciák lehetnek, igen erős küzdelemre van kilátás, amely meglepetéseket is hozhat, amennyiben „favorit” teamek már az elődöntőben kieshetnek. Fontos az, hogy valamennyi versenyző megőrizze hidegvérét és önbizalmát, esetleges hibákért pedig ne csüggedjen el, mert 32 leosztás alatt bőséges ideje marad a hátrányt behozni, annál is inkább, mert minden egyes leosztás külön lesz pontozva a következő, nemzetközileg elfogadott szabályok alapján:

- 0—99 pontkülönbségig 1,5—1,5 meccspont.
- 100—199 pontkülönbségig 2—1 meccspont.
- 200—399 pontkülönbségig 2,5—0,5 meccspont.
- 400—x pontkülönbségig 3—0 meccspont.

A szövetség külön is felhívja a versenyzőket, hogy ma este 9 órára a „Lloyd” földszinti nagytermében pontosan jelenjenek meg, mert 10 percnél késés esetén a nézők közül már más versenyzőket fognak helyettesítésére felkérni.

Felreértések elkerülése végett a szövetség közli, hogy a nézők kizárólag szövetségi tagok, illetve csak oly nem szövetségi tagok lehetnek, akik a „Lloyd” társulat tagjai. Ezzel szemben a nézők részére díj nem lesz kötelező.

A nézőket a szövetség ezúttal is felkéri, hogy

**Néma gyerekeknek
anyja sem érti szavát,
megdől, mert szó nélkül is
olcsón vehet KALAPOT**

Manea-nál

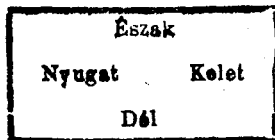
mindvégig ugyanannál a játékosnál tartózkodjanak. Indiszkreció elkövetésétől, vagy egyéb szabálytalanságoktól pedig a verseny nyugodt és reális lefolyása érdekében óvakodniuk. A nézőket t. i. a szövetség számos versenyző kívánsága ellenére nem zárta ki, mert úgy határozott, hogy a szövetség tagjaitól ezt a kellemes szórakozást indokolatlanul nem vonhatja el, ellenben a verseny szabályos lefolyását úgy gondolja biztosíthatni, hogy azok jóérzéséhez apellál.

A verseny zsűrije úgy a játékosok, mint a nézők részéről történő minden szabálytalanságnál a legerélyesebb rendszabályokat alkalmazza.

8. sz. bridgefeladvány.

(„Die Dame”).

P: 8,
Kő: B,
Ka: 8, 3, 2,
T: 9.

P: 8,
Kő: 9, 8, 6,
Ka: 9
T: B

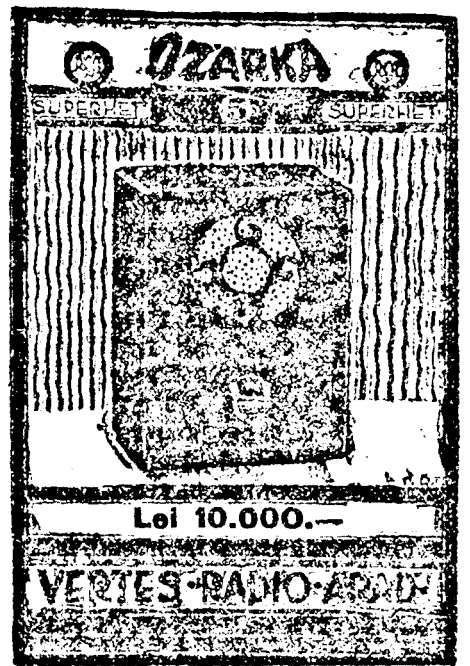
P: 10, 8,
Ka: 6, 5, 4,

P: 2,
Kő: 10, 8, 2,
Ka: B, 7.

Szanzadu. Dél indul és csak egy ütést ad ki.

A 7. sz. bridgefeladvány meglejtése.

Nyugat kör királyára Észak a pikk 5-t dobja. Dél aduhívására Észak üt, lehívja a káró dárát, amelyet aduval lop, az utolsó aduval ismét asztakra megy, az adu ászra és káró ászra pedig eldobja a pikk ászt és

pikk királyt. A feladvány témája az u. n. erővesztés. Helyesen fejtették meg: Dr. Szentgyörgyi Aladár, Welsz Oszkár és Pöhm Tivadarné.

SZÖVETSÉGI HIREK. E héten — a versenyre való tekintettel — csak csütörtökön lesz szövetségi gyakorló est a Bridgeszalomban.

A kolozsvári Román Opera háromnapos aradi vendégjátéka

Előadásra kerülnek Pillangó kisasszony, Othello és Trubadur

A cluji román opera együttese, amelyet felesleges Arad közönségének dicséret jelzők közepette bemutatnunk, december 19-ikén, hétfőn ismét Aradra jön. A vendégjáték ezúttal csak három napra szorítkozik.

Az első este Puccini „Pillangó kisasszony”-a kerül színre. Mindenemű kommentár helyett közöljük az opera szereposztását. Pillangó kisasszony: Aca de Barbu, Suzuki: Georgescu. Pinkerton: C. Badescu, az Opera tüneményes hangú fiatal tenoristája, aki ezúttal éneklő először ezt a szerepét. A konzul: Jarotzky. Bonzo: Gavrilescu. A kormánybiztos: Georgescu. Vezényel az Operaház ujonnan szerződött karnagya: Sigismund Anders-Ackermann. A pompás díszletek Wiedmann festőművész tervei után készültek.

Kedden, december 20-ikán este Verdi monumentális zenedrámáját, az Othello-t mutatja be a Román Opera. A legkitűnőbb erőkre vannak kiosztva a főszerepek. Desde-

mona: Tyron Silvia. Emilia: Ana Ducu. Othello: Marcus Nicolescu. Jago: H. Demetrescu. Ludovic: Siomin. Karnagy és rendező: Sigismund A. Ackermann. Balettmeister: Morawsky. Énekkarvezető: Klee, a díszletek Wiedmann tervei után készültek.

Szerdán este bucsuelőadásképpen Verdi pompás kiállítású nagy operája, a Trubadur kerül színre. Mimi Nestorescu, Georgescu, Ana Ducu, Badescu tenorista, Soculeschi, Siomin felléptével, karnagy Bobescu. Az előadás keretében nagy balett.

Az Opera ezúttal is teljes együttesével jön Aradra. Az énekkar 50, a zenekar pedig 46 tagot számlál. Magával hozza természetesen teljes díszlet-, kellék- és ruhatárát is. A belépőjegyek árai mérsékeltek, amennyiben a legdrágább jegy 100, míg a legolcsóbb 15 lej. Az Opera pénztára kedden délelőtt 10 órakor kezdi meg a jegyárusítást a városi színház előcsarnokának jobboldali pénztárában. Pénztári órák naponta tíztől egyig és délután négytől hat óráig.

Színház — Irodalom — Művészet

Képkiallítás

Freimann József aradi képkeretező üzletében

Értékes kiállításban volt alkalmuk gyönyörködni mindazoknak, akik Freimann József képkeretező Str. Bratianu (Weitzer János-ucca) 9. szám alatt lévő üzletébe ellátogattak. Izléses elrendezéssel, határos keretekbe foglalva külföldi mesterek műveit, köztük néhány magyar és több román ismert nevű művész munkáit állította ki Freimann József, aki legutóbb külföldön járt, majd hosszabb romániai körutazást végzett, hogy a legkitűnőbb regáti festőművészek alkotásait is megszerezze kiállítására számára.

A tárlaton nagy feltűnést keltettek: Aldor János László, Benyovszky István, Kézdi-Kovács László, Rottmann Mozart, Böhm Rita, Neogrady Antal, Neogrady László, Turmayer I. Pádly Aladár, Illenz Lipót, Edvi Illés Aladár értékes alkotást reprezentáló munkái, míg a regáti festőművészek közül: I. Dobosariu, Stanescu Zernest, Ganciu, Budnaric, Pan Ioanid mesterművei keltettek őszinte tetszést. A karácsonyi vásárra való tekintettel Freimann olyan olcsó áron, ezenfelül részletfizetésre árusítja képeit, hogy mindenkinek hozzáférhetővé tegye az országos viszony-

latokban is értéket reprezentáló, elismert márkájú festményeket.

* Az aradi Városi Színház műsora. Vasárnap délután 4 órakor: Eltört a hegedűm (operett, alacsony helyárrakkal). Este 9 órakor: Goldstein Számi (operett, B. bérlet), Hétfőn, kedden, szerdán nincs előadás. Csütörtök este fél 9 órakor: Az utolsó Verebely-lány (operett, C. bérlet). Péntek este fél 9 órakor: János vitéz (operett: 7, 12, 15, 20 és 25 lejes helyárrakkal). Szombat este 9 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és társulatának vendégjátéka.

* Nagyszerű vasárnapi műsor. Délután 4 órakor rendkívül alacsony helyárrakkal az „Eltört a hegedűm” operett kerül színre, amelyet elsőrendű előadásban Illa Méry, Erényl Böske, Balázs, ifj. Szendrey, Dancs Ica, Lantos, Darvas főszereplésével elevenít fel az együttes. Este 9 órakor B. bérletben pedig a szombaton este nagy sikert aratott Goldstein Számi a műsordarab, aminek címszerepét Felhő Ervin alakítja, míg a többi főszerepeket Erényl Böske, Mágory Dóra, Gömörly Emma, Kiss Mariska, Mészáros, Jávör, Darvas, stb. játsszák.

* Tagfelvétel a „Melodia” dalárdába. A „Melodia” magyar dalkör új működő tagokat vesz fel. A felvételt végezték jelentkezni lehet a dalkör helyiségében: Str. Romanului (volt Zranyi-ucca) Nr. 8, I. hó 12-én, hétfőn, 14-én, szerdán és 16-án, pénteken este 8 órakor. Tagsági díj nincs.

Hogyan lett Kálnay Imréről Jim Kay

Érdekes levél egy aradi kereskedőhöz — Aki irni is alig tudott és most a filmvilág vezető egyénisége

Az elmúlt husz esztendő egyik leg-érdekesebb karrierjét futotta be Jim Kay, akinek angol hangzású neve mögött Kálnay Imre rejtőzik. Kálnay Imre János szabadkai származású magyar fiúból alig két évtized elteltével, amióta kivándorolt Amerikába szerencsét próbálni, világszerte ismert filmtékintély és jónévű angol író lett. Ma az újjáéledő francia filmgyártás legnagyobb reménysége és irányító keze Jim Kay, akiről a budapesti lapok a közelmúltban történt regényes házasságával kapcsolatban írnak. A házassági regénynek ugyanis budapesti leány a hősnője: Erdélyi Ilonka, egy magyar kormányfőtanácsos, híres pesti fényképész leánya, aki két esztendővel ezelőtt került Párisba Jim Kay filmvállalatához, mint operatőr. Az amerikai igazgató szemé megakadt a tehetséges magyar leányon és — házasság lett a vége...

Dombornyomású, elegáns esküvői kártyát küldött Aradra a párisi filmmágnás: Jim Kay, amely arra volt hivatva, hogy esküvőjére meg invitálja gyermekkori jóbarátját, Császár Imre ismert aradi kereskedőt és feleségét. Császár Imre szintén szabadkai származású, ott gyerekeskedett, ott végezte iskoláit Jim Kayel együtt akiről egyébként 18 éven keresztül nem hallott semmit s csak nemrég tudta meg, hogy milyen érdekes, szép karriert csinált az elmúlt két évtized alatt. Ennek az érdekes karriernek kiindulását, történetét meséli el az aradi kereskedő Klein-Kálnay Imréről — Jim Kayig...

— Az első elemítől kezdve együtt jártunk iskolába Jim Kay-el — meséli Császár Imre. — Testi-lelki jóbarátok voltunk. Kálnay mondhatom nem a legjobb tanuló volt és csak nagyon nehezen tudott a többiekkel lépést tartani. Könnyelmű, bohém fiú volt mindig... A középiskola első osztályait is együtt végeztük, de azt már nem merném állítani, hogy Kálnay a negyediknél tovább vitte. Fatisztviselő lett s ekkor utaink ketté váltak. Ő Szegedre került, ahol átvette bátyjának fatelepét, de az üzlet rosszul ment, fel kellett adnia. Ekkor egy mozgószínházat vásárolt meg, ez volt az első kapcsolata a filmmel...

— A mozi is megbukott — folytatja visszaemlékezéseit Császár Imre és Kálnay felment Budapestre. Tizenhét év telt el azóta s én csak nemrégiben hallottam ismét gyerekkori pajtásomról. Szabadkán voltam szüleimnél látogatásban s ott találkoztam Kálnay bátyjával, aki nagy vonalakban elmondotta, hogy az öccse, akiből soha sem hitték volna, hogy ember lesz — a legnagyobb filmszaktekintélyek közé tartozik és Párisban úgy él, mint egy milliárdos! Megadta a címét is és hazaérkezve irtam neki, Jim Kay, a rendkívül elfoglalt ember postafordultával válaszolt...

300.000 lej havonta a — személyi kiadás

Császár Imre jóleső érzéssel hangjában mondta az utolsó szavakat és írásztala fiókjából egy egész halom levelet, újságcikkeket és fényképet kotorászott elő. A fényképeken filmateliek kulisszáinak árnyékában, művészárságában látható Jim Kay, a francia filmrendező és scenáriumíró. Nagyon csinos, elegáns uriember, rokonszenves arca mindenütt mosolyog. Nem úgy a francia filmszaklapok és folyóiratok egész oldalas cikkeinek keretében közölt fényképein, ahol a komoly szaktekintély „alarcát” viseli. Mint második Zukor Adolfot méltatják a lapok, akinek tehetsége még a nagy alaptöke nélküli is érvényesült. Mint írják, Jim Kay alig 100.000 frankkal alapította filmvállalatát, amely ma a francia filmipar erőssége.

— Tizenöt évig volt Amerikában — mesél tovább Császár, — majd Londonban és Nizzában működött, mint az amerikai filmtársaság delegáltja. Most már harmadik éve a párisi „Lafa” filmgyár igazgatója, rendezője, filmírója és metörje egy személyben. A „Les Artistes Français Associés” rövidítés magett három nagy filmgyár áll, amely amerikai tőkével dolgozik Franciaországban.

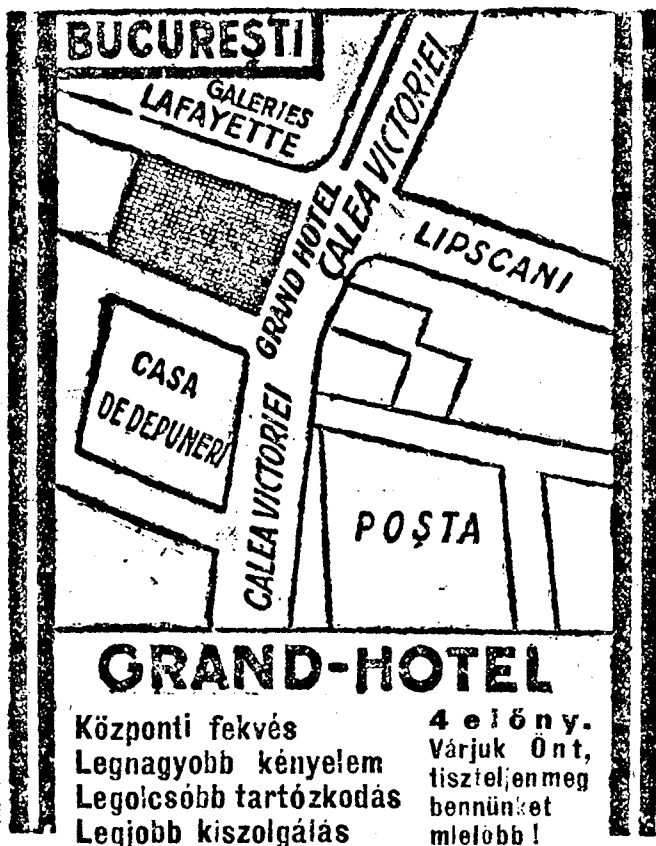
Most a levelek kerülnek sorra, amelyekben életmódját, sorsát írja le a párisi filmgyáros közvetlen, intim, baráti szavakkal.

Éjfélt után 2 órakor érkeztem haza, nem mulatozásból, hanem a stúdióból — írja — „és szokásomhoz híven azonnal válaszolok Neked” ...

Ezután beszámol arról, hogy 16—18 órát dolgozik naponta. Nemcsak a stúdióban, de legtöbbit az íróasztal mellett. Amerikai kiadóknak ír könyveket angol nyelven, a filmscenáriumokat pedig franciául, mert azok francia beszélőfilmek. Majd a filmgyárról, mint üzletről azt írja, hogy nagy rezssivel dolgozik, 150.000 frank, tehát csaknem egymillió lej kell havonta az üzlet fenntartására. Emellett személyes kiadásai meghaladják az 50.000 frankot — 300.000 lejt havonta, pedig „szolid” életmódot folytat, nem iszik, nem kártyázik és szórakozásra sem telik ideje. De hát — reprezentálni kell!

A legnehezebb munka

— *Filmét csinálni nem munka, hanem élvezet!* — írja Jim Kay, aki végül beszámol arról, hogy ebben az esztendőben amerikai szerződéséhez híven négy nagy drámát és tizenkét vígjátékot kell, hogy elkészítsen. „A legnehezebb munka a filmszallag összeállítása, amidőn a már teljesen kész filmtetekercseket a scenáriumnak megfelelő folyamatos egésszé kell összevágni” — folytatja. Jim Kay ezt a munkát nem bízná soha másra. A jövő embere ő!

GRAND-HOTEL
Központi fekvés
Legnagyobb kényelem
Legolcsóbb tartózkodás
Legjobb kiszolgálás

4 előny.
Várjuk Önt,
tiszteljen meg
bennünket
mielelőbb!

és mi magyarok büszkéek lehetünk rá...

— Soha sem hittem volna, hogy éppen író lesz belőle! — mondja mosolyogva hiszen mikor mint fiatalemberek elváltunk jóformán helyesírást sem tudott...

Kálnay Imre, a szabadkai kis fatisztviselő husz év előtt még az irodában görnyedt és küzdött a helyesírás szabályaival, — és két évtized múltán Jim Kay lett belőle, az ismert angol író, a filmvilág vezető egyénisége...

Cs. P.

SPORT KÖZLÖNY

A NAC kedden indul franciaországi turájára

A váradi zöldfehérek vasárnap már Párisban játszanak — A Crisana Nürnbergben tölti karácsony két napját

A váradi klubok közül a Nemzeti Bajnokságban résztvevő két együttes, a Crisana és a NAC indul külföldi turára. A NAC Franciaországba veszi útját, ahová már kedden el is indul, hogy szombaton Párisban a Racing Club ellen első turameccsét le is bonyolítsa. A tura-csapat tagjait már közöltük, de az akkori együttes és a most közölték között kisebb eltérés mutatkozik. A NAC a következő játékosokkal indul turájára: Czinczér, Rosculeț (CFR), Bartha, Remner, Takács, Chiroi II.,

Juhász, Moravetz, Glanczmann, Kovács, Rónay, Bodola, Kocsis, Krausz. A turacsapat vezetője Szabó Andor lesz.

A Crisanának eddig hét lekötött mérkőzése van. Az eddig fix öt kötéshez most csatlakozott a másik kettő, amely arra kötelezi a váradi bajnokcsapatot, hogy karácsony két napját Nürnbergben töltsék, ahol az IFC Nürnberg rendezésében fog két izben meccselni. A Crisana csapatát a három Valcov-fivérel, Sepivel, Surlasiuval és Eisenbeiserrel erősítették meg.

A rossz időjárás miatt elmarad a TAC-AMTE-mérkőzés

Az AMTE — mint ismeretes — vasárnapra lekötötte Temesvár nagyszerű csapatát, a TAC-ot. Erre a mérkőzésre kíváncsian várt Arad sportközönsége, de az összecsapás mégis elmarad, mert az égiek keresztülhúzták a rendező egyesület számítását, ugyanis a napok óta tartó eső annyira feláztatta a Gloria-CFR-pályát, hogy azon a játék egyenesen lehetetlen. Markovits Sándor, az AMTE elnöke szombaton telefonon érintkezésbe lépett a temesváriakkal s közölte a helyzetet és

megállapodott a TAC-al, hogy a mérkőzést 18-án fogják lejátszani.

Igy tehát az eredetileg 11-ére tervezett mérkőzés egy heti halasztást szenved. A TAC-AMTE-mérkőzés elmaradása következtében Arad programjának maradt.

O Vasárnap egy I. osztályú profibajnoki mérkőzés lesz Budapesten. Vasárnap Budapesten egyetlen elsőosztályú professzionista labdarugómérkőzés lesz. A Budai „11” a sportucai pályán délután a Szeged FC csapatával méri össze erejét.

Ausztria a londoni mérkőzés után Belgium válogatottja ellen veszi fel a küzdelmet

Az osztrák válogatott csapat tagjai és kíséreti csütörtökön délelőtt hagyták el Londont és Brüsszelbe utaztak, ahol vasárnap játszanak Belgium ellen. Meisl Hugó a belgák ellen a következő csapatot jelölte ki: Hiden—Rainer, Seszia—Nausch, Smistik, Gall—Zischek, Wesselyk, Gschweidl, Schall, Vogl. Ha Gall nem játszhat, akkor Braun lesz a jobbhalf, Nausch a halfsor balszárnyára kerül. Sindelar az Austria után Párisba utazott.

Párisban arról írják a lapok, hogy az osztrák válogatott csapat sikeres londoni szereplése után semleges pályán kell megrendezni az osztrák-angol találkozást. Erre a célra Páris tartják a legmegfelelőbb helynek.

O Két újabb angol-osztrák válogatott mérkőzés a műsoron. Az osztrák válogatott sikeres játéka után, megtörtént a megegyezés oly irányban, hogy a legközelebbi válogatott mérkőzést 1933-ban, Bécsben játszzák le, a revánusra 1934-ben Londonban fog sor kerülni. A jövő esztendőben különben a skót válogatott meghívásának tesz eleget Ausztria reprezentatív legénysége.

Megbénítja az ország kereskedelmét a behozatal megszorítása

A drágulás veszedelme. — A permiszrendszer a visszaélések melegágya. — Felburjánzik a zugkereskedelem

Kereskedői körökben tisztában vannak azzal, hogy az import megszorítása a belföldi gyártóipar védelmét szolgálja. De azzal is tisztában vannak mindazok, akik objektíven itélik meg a helyzetet, hogy ez a túlzásba hajtott védelem a nagyipar kénye-kedvére szolgálja ki a többi társadalmi osztályt, amelyből a kereskedelem, a kisipar és a fogyasztókönység rekrutálódik. Ezrek és milliók helyzetét teszi teljesen lehetetlenné ez a protekcionizmus, nullára szorítja le az amugy is megcsappant vásárlási kedvet, hiszen a mai árak mellett is csökken a vételképesség. Ugyanakkor, amikor hivatalos kommunikációk jelennek meg arról, hogy a kormány a kartellek ellen készül intézkedésre a fogyasztókönység érdekében, ugyanazt a védelemre szoruló fogyasztót egy másik kiváltságos csoportnak szolgáltatják ki.

Hosszu lista jelent meg az Aradi Közlöny mai számában. Jóformán csak egyes érdekelt kereskedők tanulmányozták át a táblázatot, amelyben a kormány rendelete felsorolta mindazokat az árukat, amelyeknek behozatalát kontingentálták, azaz külön engedélyhez kötötték. Látszólag nem árul el sokat. A kimutatás első, futólagos áttekintése után, azt hisszük, hogy a különböző szakmákból néhány áru behozatalát kötötték engedélyhez csupán, hogy ezáltal megszorítsák az importot és aktívá tegyék külkereskedelmi mérlegünket. Azok azonban, akik behatóbban foglalkoztak a komplikált táblázattal, akik a dolgok mélyére tekintettek, meglepetéssel és megdöbbenéssel konstataáltak, hogy az első látásra ártatlannak tetsző megszorítás, ugyszólván lehetetlenné teszi elsőrendű fontos életszükségleti cikkek behozatalát és hatalmas drágulási folyamatot indít meg.

A visszajáró miatt

Azoknak a kereskedőknek körében, akik külföldről hoznak árut, még élénk emlékezetben él a tíz év előtti permisz-rendszer, amely valóságos melegágya volt a különböző visszaéléseknek. Egyes kiváltságos cégek nagy utánjárással és még nagyobb mellékköltségekkel szereztek maguknak permiszeket áruk behozatalára és egészen természetes volt, hogy a különböző költségeket a fogyasztókra hártották. Tíz évvel ezelőtt azonban más viszonyok voltak. A konjunktúra idején bőven volt pénz és a drágulási folyamat nem sújtotta annyira a vásárlókönzséget, mint ahogyan azt terhelné ma, a gazdasági depresszió mélypontján. Ma még olcsó árak mellett sincsen vevő és a permisz-rendszerrel várható drágulási folyamat teljesen megfosztja az embereket a vásárlás lehetőségétől.

Nehéz volna a rendelkezésünkre álló kerektek között rámutatni arra, hogy a különböző szakmáknál a behozatal megszorítása mit jelent. Egyelőre tehát csak néhány példát vezetünk elő.

Az első és talán a legjelentősebb tétel, hogy engedélyhez kötötték a len, pamut, selyem és gyapjú importját. Maga a nyersáru, amelyet senkisésem vesz, behozható külön engedély nélkül is, azonban amint festik, finomítják, vagy valamiképpen átalakítják az alapanyagot, már permisz alá esik. Az alapáru behozatalának szabad volta semmiféle előnyt nem jelent, mert minden importőr — a szükségletnek megfelelően — valamilyen finomított, vagy átalakított formában hozza be a felsorolt anyagokat.

Még érzékenyebben érinti a fogyasztókönzség tulajdonosok százaiakát a fűszerárak behozatalának megszorítása. Itt külön engedélyhez kötik a tea, kávé és kakaóbab, valamint a halárak között a hering importját. Szinte felesleges bővebben kitérni arra, hogy mennyire elevenbe vág a tea és kávé behozatalának nehezebbé tétele, vagy a drágulási folyamatnak ezen a téren való terjeszkedése. Érdekes viszont, hogy a fűszerimportőrök körében meglehetősen optimista hangulat uralkodik. Egy általánosan ismert importőr a következőkben szögezte le véleményét:

— Egyelőre az a helyzet, hogy körülbelül félre van készletünk, tehát a rendelet hatását csak a készlet kifogyása után éreznénk meg. Reméljük, hogy az engedélyek kiadása igazságos lesz, mert ha az elosztás protekciós alapon történik, úgy életre kellik a zugkereskedelmet és azzal egyidejűleg a fontos cikkek nagymérvű drágulását idézik elő. Mi a Kereskedelmi és Iparkamara hathatós intervenciójában reménykedünk és szeretnénk hinni, hogy a behozatali engedélyek kiadása igazságos módon történik meg. Véleményünk szerint különben januárban vagy februárban nagy árváltozások várhatók a fűszeráraknál.

— A szállóbirtokeosok körében meglepetéssel fogadták azt a hírt, hogy a kontingentált áruk sorában a kékkő is szerepel. A kékkőnél egészen speciális helyzet alakult ki. Kilogrammonként három lej vámat kellett fizetni a külföldi kékkő után és az itteni kereskedők a behozatal lehetőségével szorították az itteni kékkő-gyárosokat arra, hogy nemzetközi árnívón adják árujukat.

A permisz-rendszer életbeléptetése maga után vonhatja a kékkő jelentős drágulását, ami súlyos terhet jelent az amugy is leromlott szállógazdálkodásnak.

A hosszú névsorban szerepel a „gyógyszerek” fejezet is, mellette két szám: 1751 és 1752. Ha fel-lapozzuk a vámtarifát, hamarosan kiderül, hogy a legfontosabb gyógyszerek, külföldi preparátumok behozatalát nehezítették meg azzal,

BUDAPESTI tartózkodására, kényelmes olcsó elhelyezkedést nyújt: **GYÖRFIPENSIO MODERNPENSIO** V., Harmincad-u. 3. Köz-V., Erzsébet tér 5. ponti fűtés, hideg-meleg Folyóvíz. és a Menestjeviroda szomszédságában most megnyitott IV. Mária Valéria-u. 7. Hideg-meleg folyóvíz. Telefonok: 810-09, 827-11, 813-18. Szobna ak: P. 3-tól, janszó P. 6-ól (fűtéssel és adókkal. Levo egész bar hely díjra küldhető).

Franciaország háromszázmillió frank értékű aranyrudat küldött Amerikába A franciák Angliának is felajánlották az aranyat. Véget ért a genfi nagyhatalmi konferencia

Genfből jelentik: Az öt hatalmi értekezlet ma este öt órán át tartó szakadatlan tanácskozás után fél 8 órakor ért véget. Az ülésről távoztában Paul Boncour hadügyminiszter az újságíróknak csak ennyit mondott:

A dolog nem áll rosszul, most dolgozzák ki a szöveget, — és ezzel a központi postahivatalba sietett, ahonnan telefonbeszélgetést folytatott Herriot miniszterelnökkel. A tanácskozásról az éjszakai órákban a következő kommunikét adták ki:

„Az öt hatalom képviselői között a megbeszélések egész napon át este fél 8 óráig tartottak és ekkor olyan pontra jutottak, amelynél megállapodtak abban, hogy kérdést intéznek Franciaország, Németország és Olaszország kormányaihoz a vitás pontokra nézve”.

A londoni jelentés szerint Macdonald miniszterelnök a jövő hét elején Genfből visszatér Londonba, hogy résztvegyen azon a rendkívüli minisztertanács ülésen, amely a december 15-iki esedékességek kérdésében lesz hivatott végleges döntést hozni. A döntés csupán a fizetések technikai részleteire vonatkozhatik, mert a kormány már vélegesen elhatározta, hogy

+ Okos nők +

nem esnek kétségbe a menstruáció esetleges kimaradásánál. Segítséget és új életkedvet nyújtanak számukra még a legsúlyosabb esetben is az én 1000-szeresen kipróbált speciális szereim. Garantáltan ártalmatlan. W-né Fr.-ből ezt írja: „Az Ön csodálatos szere már egy órán belül hatott. Isten után Önnek vagyok a legköszönetesebb”.

Irjon még ma bizalommal nekem és Ön öröklő halás lesz. Ezek köszönőlevelei bizonyítják a sikert. Feltűnés nélkül, diszkrét szöktüldés. 3 22

C. A. JURS, Berlin W. 57-56
ALVENSLEBENSTRASSE 21.

hogy permiszhez kötötték importjukat. Csak a szakköröket érdekelné a vámtarifa idézett két száma alatt felsorolt áruk részletes névsora és így elég, ha rámutatunk arra, hogy

számos olyan külföldi gyógyszer-speciálítás esik a permisz-rendelet hatásköre alá, amelyet belföldön nem gyártanak és amelyre közegészségügyi szempontból feltétlenül szükség van.

Világhírű németországi, svájci és franciaországi gyárakban készülnek ezek a speciálítások, amelyeket az egész világon használnak és amelyeket teljes mértékben pótolni seholsem tudtak. Nálunk a Cantacuzino-szérumgyár szép eredményeket ért el, de mindegyik speciálitást pótolni eddig nem tudta. A külföldi gyógyszerkülönlegességek ára a szállítási költségek, vámok miatt amugy is elég magas, ha tehát még elősegítik a további drágulást, a szerény anyagi viszonyok között élő emberek számára ugyszólván lehetetlenné teszik azoknak beszerzését. Ezt pedig közegészségügyi és szociális szempontból el kell kerülni feltétlenül.

A drágulás előidézője

Hasonló a helyzet a vasárunknál, s számos más szakmánál, amelyekre még rátérünk. Mindegyiknél a helyzet súlyosbítását jelenti az új rendszer, amely minden vonalon drágulást idéz elő. És ha tíz esztendővel ezelőtt könnyen bírta a vásárló pénztárcája a megdrágított életet is, mert pénz bőven volt mindenfelé, kereseti lehetőségek burjánzottak az egész vonalon, ma legieljebb lemond arról is, amit szükös körülményei között még vásárolhat. Pedig ez is elég kevés...

(—rosi)

Rádió,
Csillár,
Villanyszerelés
legolcsóbban
Varga Testvéreknél,
Etr. Alexandri I. 4169

„OLLA”
GUM..?

Féltérezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett silány utazatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobb-nak bevált „OLLA”-t eredeti osom-gólasban.

Csukamáj-olaj

eredeti „Bergan-Brand Norway“ Cod-Liver-Oil abszolút friss érkezett. — Kapható:

JANKA

gyógy-szer-tárban

Molnár László

gyógyszerésznél, Bul. Reg. Ferdinand No. 25. Telephon: 555.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Taranu aradi pénzügyi vezérfelügyelő a házadó-kivetésről

A pénzügyminiszter speciális intézkedései az üresen álló lakásokról és az összehasonlító eljárásról. Az összeíró bizottságokat ezután külön ellenőrök követik

Az Aradi Közlöny jelentette, hogy e hó 15-én megkezdődnek a házadó kivetés előmunkálatai. Ezen a napon indulnak el Aradon a házősszeíró bizottságok, amelyeket — az ezelőtti gyakorlattól eltérően — az összes kerületekben utólag egy-egy pénzügyi tisztviselő is fog követni azért, hogy a házak és lakások összeírásánál, vagy az összehasonlító munkánál nem történt-e valami tévedés, vagy aránytalanság? Taranu Victor, aradi pénzügyi vezérfelügyelő szombaton délután érkezett haza Bucurestiből, ahol résztvett Madgearu pénzügyminiszter elnöklése alatt tartott országos vezérfelügyelői értekezleten. A pénzügyminiszter megfelelő direktívákkal látta el a vezérfelügyelőket és hangsúlyozta, hogy az egész országban igazságosan és teljesen reális alapon vessék ki a házadókat. Taranu vezérfelügyelő vasárnap délelőtt ismerteti meg az aradi pénzügyigazgatóság illetékes főtisztviselőivel a pénzügyminiszteriumból a házadó kivetéséről hozott instrukciókat. Az Aradi Közlöny munkatársa szombaton este beszélgetést folytatott Taranu vezérfelügyelővel, aki az alábbi, rendkívül figyelemre-méltó kijelentéseket tette:

— A pénzügyminiszter ur körrendeletében elő nem fordult lehetőségekről kértünk és kaptunk direktívákat a ház- és egyéb ingatlanadó kivetésével kapcsolatban. A most kezdődő adókivetésnél természetesen figyelembe vesszük a nehéz gazdasági viszonyokat, amelyeket összehangba fogunk hozni az állam pénzügyi érdekeivel.

— A most végetért öt éves ciklusban mennyi jövedelmi és mennyi házadót vetettek ki évenként? — kérdeztük, amire a vezérfelügyelő ezt válaszolta:

— Az aradi pénzügyigazgatóság egész területén 180 millió lej adónak kellett volna évenként befolyjni és ennek körülbelül egyharmad része, tehát 60 millió lej esik a házadóra. Ebben az évben a kivetett adónak mostanig csak 70 százaléka folyt be, de azt hisszük, hogy ujévig elérjük a 82 százalékat. A legkedvezőbb adóbehajtási év az 1927-es volt, amikor 94 százaléka folyt be a kivetett adóknak.

Az aradi postahivatalnál maradt utánvételes csomagok sorsa

A vízum határidejét nem hosszabbítják meg. December elsején közöltük, hogy az aradi pályaudvari postahivatalnál lévő vámraktárban mintegy háromszáz utánvételes csomag fekszik, amelyeknek kiváltásához a Banca Nationala aradi fiókjánál beszerzendő vízum szükséges. Tegnapelőtt, e hó 9-én este járt le a vízumbeszerzés határideje, de még ma is voltak jelentkezők, akiknek néhány csomagja maradt a postavámhivatalban. A jegybank fiókjánál úgy informáltak bennünket, hogy a vízumkiáltási határidőt a főintézet semmiesetre sem hosszabbítja meg.

A pályaudvari postafőnökség azt közölte velünk, hogy most már alig van néhány utánvételes csomag a vámhivatalban, mert a címzettek — kevés kivétellel — tegnap estig megszerezték a szükséges vízumot. A külföldi feladók között olyanok is voltak, akik nem ragaszkodtak az utánvételi összeg kifizetéséhez és ilyen esetben természetesen vízumra nincs szükség. Ha a címzett kereskedő valamilyen

A most következő házadó-kivetésről az alábbi felvilágosítást kaptuk Taranu vezérfelügyelőtől:

— A háztulajdonosokat erősen foglalkoztatja az a kérdés, hogy az üresen álló lakások után is kivetjük-e a házjövédelmi adót, vagy pedig azt kihagyjuk a jövédelmi adóalapból. A pénzügyminiszter urtól olyan direktívát kaptunk, hogy esetenként kell megvizsgálni az ügyeket és a reálítások alapján kell határozni. Előfordult az utóbbi időben pl. az, hogy valamely háztulajdonos nagyon szegény, esetleg fizetni sem tud lakóktól magas lakbért kért, amit a lakó nem birt megfizetni és az ilyen lakás rendszerint üresen marad. A hónapok óta nemfizető lakóknál, akiknek a kilakoltatási eljárása folyamatban van, szintén esetenként vizsgáljuk meg a helyzetet. Ha valaki pl. semmiféle munkát se kap és emiatt nem bírja a házbért rendszeresen fizetni, akkor a háztulajdonossal szemben megértőbbek leszünk és az adóalapból levonjuk azt az összeget, amit nyomorgó lakójától nem kaphatott meg. Viszont olyan háztulajdonost is ismerünk, aki számitásból hagy üresen néhány lakást azért, mert magas bért nem bír kapni. Ilyen esetben nem lesziink nagy méltánylással. Az összehasonlító eljárás miatt panaszok merültek fel, amelyekről a pénzügyminiszter urnak is közvetlen tapasztalatból tudomása van és ő is azt kívánja, hogy a legteljesebb igazság szem előtt tartásával végezzük el az összehasonlításokat. A magánházakban egyedül lakó háztulajdonosokkal szemben is megértést fogunk tanusítani.

— Egyébként, mint teljesen új intézkedést, honosítjuk meg azt, hogy az összeíró bizottságok munkájának befejezése után a pénzügyigazgatósági tisztviselők helyszínt felülvizsgálatot tartanak,

mert ellenőrizni kell, hogy az összeírásnál, illetve az összehasonlító eljárásnál nem történt-e visszaélés, aránytalanság, vagy részrehajlás. A háztulajdonosok figyelmét már is felhívom a felülvizsgálók látogatására. Az adózók különben nyugodtak lehetnek, mert a legteljesebb méltányosság vezet bennünket az adók megállapításánál. (b. l.)

oktől nem bírná megszerezni a vízumot, úgy leghelyesebb, ha a külföldi feladót arra kéri: álljon el az utánvételezéstől, mert akkor a hivatal azonnal kiadja a küldeményt. A most lejárt meghosszabbítási időt már háromszor prolongálta a bucaresti-i főintézet és — a postafőnökség értesülése szerint — talán kivételes esetekben engedélyt ad a központ a vízum utólagos megszerzésére is, mert a kereskedőknek a karácsonyi és az ujévi ünnepekre szükségük van az Aradra érkezett árukra.

— Az üzletek karácsonyelőtti zárórája. Aradváros vezetőségéhez átirat érkezett a munkügyi felügyelőségtől az üzletek karácsonyelőtti, ugynevezett „aranyheti“ zárórájára vonatkozólag. Ennek értelmében az aradi üzletek december hó 22., 23. és 24-ik napjain reggel nyolctól este nyolcig egyfolytában nyitva tarthatnak: az élelmiszerüzletek esti zárórája esti 9 óra.

— A házadóvallomások benyújtása lassan halad. Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint, az ingatlanok összeírása rendkívül lassan halad előre. A bucaresti-i háztulajdonosoknak csak mintegy 4 százaléka tett eleget mostanáig az adóvallomási kötelezettségének.

Hogyan kell a behozatali engedélyekhez szükséges bejelentéseket megtenni

A Kamara fontos felhívása az importőrökhez.

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Tegnap közzétett hirdményünkhöz pótlólag a következő fontos utasításokat közöljük: minden kereskedő vagy iparos, aki behozatali engedélyhez kötött árut akar importálni, tartozik a jelen felhívás megjelölésétől számított három napon belül a Kamarához három példányban vallomást benyújtani, még pedig oly módon, hogy külön-külön vallomás nyújtandó be a vámtarifa más és más tételszáma alá eső árukról. A bejelentésre legfelül ráirandó tehát a vámtarifa vonatkozó tételszáma és a cikk elnevezése. Ezután jönnek a következő adatok: a) A cég neve és székhelye (részvénytársaságnál feltüntetendő a cégjegyzésre jogosult személyek neve). b) Az 1931. évben importált áru mennyisége (kilogrammokban is kifejezve) és értéke. c) Az áruk származási országa (mennyiség és érték szerint elkülönítve). d) Az 1931. és 1932. évben fizetett luxus- és forgalmiadó összege. Azok a cégek, melyek csak 1931-ben keletkeztek és nem értek el még ez évben normális üzleti tevékenységet, vagy ha korábban keletkeztek is, de 1931-ben csökkent üzemeltetésük volt, megjelölhetik azt a mennyiséget is, amelyre az 1931. évben ténylegesen importált mennyiségen felül szükségük lesz. A bejelentéshez csatolandó a megfelelő vámokmány, vagy annak hiányában egyéb igazoló okmányok, melyeket a Kamara minden esetben ellenőrizni fog. A bejelentéseket a vámtarifa egyes tételszámai szerint elkülönítve a Kamara összesített fogja és felterjeszti a Kamarák Szövetsége melletti működő elosztó bizottsághoz. Egyetlen importőr sem kaphat behozatali engedélyt, ha nem szerepel a Kamara táblázatában. Hasonlóképpen csak olyan cikkek behozatalára kaphat engedélyt, amely cikkek táblázatában fel volt véve. Csak a kereskedelmi miniszter külön hozzájárulásával lehet engedélyt kapni olyan cikkek behozatalára, melyeket az egyes cégek a múltban nem importáltak. Noha a miniszteri utasítások ötnapos határidőt adnak a cégeknek a bejelentések elkészítésére, a Kamara nyomatékosan kéri saját érdekében az importőröket, hogy a fentiek szerint elkészített bejelentéseket három napon belül nyújtsák be a Kamarához. E bejelentések alapján kell majd a később kibocsájtandó nyomtatványokon a behozatali engedély iránti kérvényt beadni és minthogy azok elintézésénél a benyújtás sorrendje is számítani fog, az aradi Kamara sulyt helyez rá, hogy az első között legyen, mely a kimutatások összesítésével elkészül.

Bucurestiből jelentik: Az import kontingentálásával kapcsolatban a kormány rendeletet adott ki, amely szerint az importőrök 5 napon belül kötelesek bejelenteni az ez évben behozott árukat. Ugyancsak kötelesek a tavalyi importot, továbbá a behozatalra várakozó árukat bejelenteni. Azok az importőrök, akik nem tartják be a rendelet utasításait, nem kaphják meg a szükséges engedélyeket.

Karácsonyra

Kötöttáru, mellény, pullovert, szwettert
Női, férfi gyermek-harisnyút, kezttyűt
Női selyem kombinét és reform nadrágot
4161 Egyiptomi Maceo férfi téli alsóneműt

olcsón vásárolhat
ILLENZ kötött-szövött áruházban, a Zrinyi-uccai SELECT mozgó mellett

— Az országos munkásbiztosító pénztárak működéséről e hó 9-én közöltük Pacuraru Brutus aradi kereskedelmi és iparkamarai főtitkár nyilatkozatát. Ez ügyben Pacuraru főtitkár ma a következő nyilatkozatot tette munkatársunk előtt: A munkaadók panaszát alapján tettem meg az Aradi Közlöny f. hó 9-iki számában helyesen visszaadott nyilatkozatomat, amely a pénztárakról országos szervezete megnyilvánuló elégedetlenségnek volt egyik kifejezője. Kritikámnak általános jellege van. Egyébként ez ügyben a kereskedelmi és iparkamarák már felterjesztést is intéztek az országos pénztár vezérigazgatóságához, de sajnos, az elintézésről még nem jött értesítés. Említett nyilatkozatomban a pénztáraknál lévő rendszert érintettem, anélkül, hogy bárkinek személyére gondoltam volna.

Karácsonyfák 100—250 cm. magasak, többször iskolázva, gyökérrel és földgomollyal em-kint egy lej, kosár 10 lej, vasuttvar 15 lej. Előjegyezhető: „MILL” Tomnatie, vagy Buding-nál. Bánáti Bankkegyesület. 4166

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben
4160 Str. Alexandri (v. Salacz-u.) 7.

Őszi ruhákat és kabátokat legszobben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fényez
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weltzer J.-n 11. — — v. Magyar-u. 10.

Emeletes masszív ház

1x4 szobás, fürdőszobás, 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, 500.000 leiert. Főtuvonalon, piactér sarkán emeletes és földszintes ház 10 drb. 2 és 3 szobás lakással, 15 százalékos netto jövedelem mel. 575.000 leiert

Biztos egzisztenciát nyújtó, 3 uccára nyíló sarokház nagyforgalmu vegyesüzlettel, 2 szobás lakással, 100.000 leiert.

V. Országy-ucca közelében régi ház 1x2 és 1x1 szobás lakással, kerttel, építkezésre kiválóan alkalmas uccai telekkel — áron alul — 110.000 leiert

V. Erzsébet királynő-köruton adómentes emeletes ház 1 millió leiert.

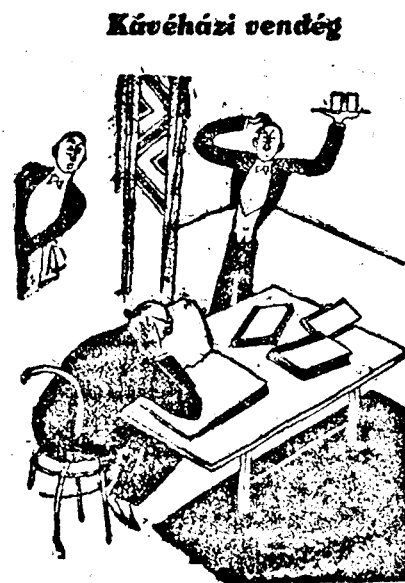
Főtéren, a város összes uccájában bér, magán, üzlet és gazdálkodásra alkalmas házak 100.000 lejtől 8 millió leiert

Aradon biztos megéhehetést nyújtó vendéglők és fűszerüzletek, eladók.

HAASZ ALBERT-irodója Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 20—22. sz.

Jöjjen hozzánk!

Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vélelekből, hagyatékokból származó ebédlők, hálók, uriszobák, szalónok rendkívül olcsón. Kasszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, garderober szekrények, fehér butorok, összehajtható vaságyak, löször matrac 3 párna 950 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-székek 100 lej, ottomán 900 lej, stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötésben álló temesvári zálogház 24 százalékos melletti folyósit kölcsönököt arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegekre, írógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

Vendég: Pincér, van fires asztal?

Pincér: Itt a sarokban van egy. Megfelel?

Vendég: MegEs most kérem, hozza be a bőröndömet, amiben Tolnai Világlapja karácsonyi száma van. Egy évig senkise zavartson.

Pincér: Egy évig?

Vendég: Mit csodálkozik ezen? Tolnai Világlapja karácsonyi száma a négy melléklettel együtt 836 oldal terjedelmű.

HIRDESSEN

a 47 éve fennálló

Aradi Közlöny
karácsonyi
számában!

= Semmi esetre sem hosszabbítják meg a százalékos papirpénz beváltási határidejét. A Banca Nationala aradi fiókja figyelmezteti a közönséget, hogy a papír százalékos beváltásának határideje december 15-ikén lejár és ezt a határidőt semmi esetre sem fogják meghosszabbítani.

= **HARMINCMILLIÓ LEJES ÁLLAMI ÉPÍTKEZÉS VAJDAHUNYADON.** A nagy munkanélküliség által okozott téli nyomor enyhítése és a romániai ipar fellendítése céljából, az állam nagyarányu építkezési akciót készüli megindítani, amelynek keretében tartozik a vajdahunyadi csögyár építése, ami már folyamatban van. Az építés és befektetés költségvetése körülbelül 30 millió lej. A vállalat olyan vas- és fémcsöveket fog előállítani, amelyeknek behozatalát a kontingentáló törvény alapján, külön miniszteri engedélyhez kötötték.

= Érdekes adatok belföldi aranybányák termeléséről. A romániai arany- és ezüstbányák 1930. és 1931. évi termeléséről az alábbi adatokat közlik Bucurestiből: 1930-ban kibányásztak 2672 kilogramm tiszta aranyat, 1931-ben 2741 kilogrammot. Tiszta ezüstöt 1930-ban 4418 kilogrammot és 1931-ben 3554 kilogrammot. Acéiből 1930-ban 128.419 tonnát (128 vaggont), 1931-ben 113 vaggont, sóból 1930-ban 306 vaggont, 1931-ben pedig csak 254 vaggont. A jelentés szerint tehát csak az aranybányászat mutat emelkedést.

Rádió műsor

— Romániai adószámítás. —

VASÁRNAP, DECEMBER 11.

Bucuresti. 11.30. Karének. 12. Puciano-zenekar. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar, könnyü és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Opera. — Budapest I. 10. Hírek, kozmetika, 11. Róm. kath. istentisztelet, 12.15. Evang. istentisztelet. Majd: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 3. Rózsavölgyi gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 5.30. A Lutherania Vegyeskar hangversenye. 6.15. Szalonzenekari hangverseny. 7.30. Schöpflin Aladár novellája: „Cimbora”. 8. Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye. 9. Sporteredmények. 9.15. „Liliomfi”. Vigjáték 3 felvonásban. Irtó: Szigligeti Ede. 10.50. Sporteredmények. Majd: Megyeri Gyula jazz-zenekarának hangversenye, Horváth Ernő énekszámaival. 12. Cigányzenekari hangverseny. Budapest II. 4—4.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 8.35. Ébresztő. 9. Reggeli gramofonhangverseny. 10.35. A tiroli Sängerknaben hangversenye. 12.30. A jazz-zenekarok versenye. 13.45. A szimfoniku-

sok hangversenye. 17.50. Hummer zenekar. 19.15. Gramofon. 20.30. Kézzongorás hangverseny. 21. Hellmesberger: „Az ibolyás leány” címü operettje. 23.30. Fox-jazz Petrov Emil énekével. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 12.20. Szimfonikus hangverseny. 13.45. Szláv zene. 16. Gramofon. 17. Munkáskar hangversenye. 19.55. Tijardovics: „Kis Floramy” címü operettje. Gramofon. 21.05. Schumann: Négyes. 22.05. Rádiózenekar. 23. Cigányzene. — Berlin. 17.30. Gramofon. 18. Népszerű hangverseny. 20. Adventi dal. 21.45. A berlini filharmonikusok hangversenye. Utána: Táncczene. — Heilsberg. 17.15. Tarka délután. 21.10. Klasszikus operettreszletek. Közreműködők: Ferenczy Ilonka énekesnő. Utána: Táncczene Berlinből. — Milano. 17. Könnyü zene. 19. Hangverseny. 21.30. Borodin: Igor herceg. Utána hírek. — Prága. 7.45. Ébresztő. 8.30. Karlsbadi reggeli hangverseny. 20. Milinovsky fuvószenekar. 21.30. Hubay Jenő szerzeményei. A hegedüszólókat Hubay Jenő adja elő a zenekar kíséretével. — Varsó. 13.15. Szimfonikus hangverseny. 15.25. Mandolinzene. 16. Tenor dalok. 17.25. Gramofon. 18. Károlyi Gyula zongorajátéka. 19. Kávéházi zene, 21. Népszerű hangverseny. 23. Táncczene. Utána: Cigányzene. Zágráb. 22. Rádiózenekar Boross Margit szopránénekesnővel. Utána: Táncczene.

HÉTFŐ, DECEMBER 12.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Beethoven: A-dur négyes. 21.45. Pessione hárfaművész. 22.15. Smeana: Életem, négyes. — Budapest I. 10.15. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekarának hangversenye. 4.30. A rádió diáktérlőrája. 5. Asszonyok tanácsadója. 6. „Fillérekből milliók”. 6.30. Az 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. 8. Német nyelvoktatás. 8.30. A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Majd: Táncczene, Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Weidenhoffer-zenekar. 13.35. Busch Adolf gramofonlemez. 14.19. Gramofon. 18. Mayer-Aichhorn-zenekar. 21.05. Hangverseny. 23.15. A Wacek-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 12. Gramofon. 12.57. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 16. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 19.55. Gramofon. 20.30. Prága. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 20.30. Szórakoztató zene. 22.10. Rádiózenekar. Utána: Táncczene. Heilsberg. 17.30. Szórakoztató zene. 20. Dalok. 21. Vonós hármas. 21.35. Népszerű hangverseny. — Kassa. 12. Gramofon. 17.10. Rádiózenekar. 18.50. Gramofon. 20.05. Háromikaverseny. — Ljubljana. 18.30. Kvintett. 19.30. Eszperantó. — Milano. 18.10. Gramofon. 20.30. Kávéházi zene. 21. Gramofon. 21.30. Kamarazene. 23. Zenekari hangverseny. — Mor. Ostrava. 11. A rendőrség fuvószenéje. 12. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. — Pozsony. 16.30.

Benes csellóművész. 17.10. Rádiózenekar. 18.20. Szórakoztató zene a Muzeum-kávéházból. 19. Fuvósötös. — Prága. 20.20. Smetana: „Dalibor” c. operája. — Varsó. 18. Kávéházi zene. 19. Hegedü- és szoprán szóló. 21. Lehár: Paganini operett. Utána: Cigányzene.

Már most szerezzé be kötött-áruban karácsonyi szükségletét!

Előjegyzéseket elfogadunk. Nagy választék, olcsó árak!

Juliette

kötő táruk szaküzlete, Neuman-palota.

KEDD, DECEMBER 13.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 19. Motcoi-zenekar. Könnyü és román zene. 19.25. Motcoi zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 10.15. Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házikvintett-jének hangversenye. 5. Felolvasás. 6. Hangverseny. 7.15. „Az újságkiadásról”. Sümeji Vilmos előadása. 7.45. „Exotikus tájakon”. Gramofonrevü. 8.35. Görög szatirjátékok. Eunipides: 1. Alkestis. 2. Küklops. Fordította és bevezetőt mond: Csar-gery János dr. Rendező: Kiss Ferenc. 10.30. Bartók Béla zongoraversenye. 11.30. Szalon- és jazz-zenekar hangversenye. Kalmár Pál énekszámaival. Bécs. 12.30. Brunner-zenekar. 13.45. Németh Mária gramofonlemez. 14.10. Gramofon. 17.50. A Weiss-zenekar szórakoztató zenéje. 21.15. Popov csellóművész hangversenye. 23.30. Machek-jazz-Belgrád. 12. Rádiózenekar. 13.05. Gramofon. 13.35. Gramofon. 16. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 20.30. Saesen Ellen énekesnő dalestje. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 20.35. Szórakoztató zene. 21. Lortzing: „Az operapróba” címü háromfelvonásos vigopera. 22.25. Korszerű zene. — Leipzig. 12.15. „Cigányok muzsikálnak” címen gramofonhangverseny. A műsoron magyar dalok, csárdások és operettreszletek. 17.30. Szórakoztató zene. 20. Háriahangverseny. 22.50. Szórakoztató zene. — Milano. 18. Kamarazene. 20. Könnyü zene. 21.30. Operettelőadás. — Mor. Ostrava. 10.15. Fuvós zene. 13.30. Rádiózenekar. 17.10. Rádiózenekar.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

LAKÁSSAL rendelkező fiatal özvegy barátságát keresem Leveleket „Szeregy” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4158

HÁZASSÁG.

Özvegy asszony vagyok,

Kellemes lakásom van. Egyedül utalmas az élet. Kérem idősebb ur díszkrét barátságát, ki szabad idejében szórakoztatna. — Választ 1000 lej* jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4189

VEZETŐ ÁLLÁSBAN levő nyugdíjgostult, egészséges, teljesen egyedülálló, ötven éves keresztény özvegyember vagyok, újból megősnélek Urimeglétést biztosító jövedelmem, magánvagyonom nagyban hozzásegítenek ahhoz, hogy jövendőbeim megválasztásánál személységre legyek tekintettel, anyagi tehát másodrendű Teljes című választ „Megbecsülök egymást” jellegével kérek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

FIATALON ÁRVÁN MARADT keresztény hajadon vagyok, birtokom, házaam, egyéb vagyonom kezelését leendő férjemre szeretném átruházni, hogy magam háztartásomnak éljek... (Megjegyzem, készpénzem is van és jövendőbelim kívánságára ingatlanaimat értékesíthetem) Munkaszerető, nem csak a vagyon, hanem asszonyt is megbecsülni tudó férfi irjón „Jó feleség leszek” jellegére amit az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít.

HUSZ ÉVES, csinos, szerényigényű, háziasszonyomat megismertetőm biztos egzisztenciájú IZRAELITA fiatalemberrel leányom hozományáért Ezermillió lej, öröksége ugyanennyi. Jellemes urimember levele „Kölcsönös rekonszenz” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldendő. (Ügynök mellözve.)

ALKALMAZÁS.

FUNCTIONARA, román, francia, dactilografio stenografio ungar, german, cauta post biro, secretara, ev. pedagoga institut, Prentii modeste. Olerte sub „Bucuresteana” la Adm. ziarul Aradi Közlöny. 4155

SZORGALMAS ÜGYNÖKÖK magánfelleg látogatására kerestetnek Szenzácios újdonság. Cim v. Damjanich-u. 8. 4171

LEÉPITETT tisztviselő nagy kereskedelmi irodai gyakorlattal, elhelyezkedést keres. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába továbbít. 4177

FŐZNI TUDÓ mindenest éves bizonyítvánnyal azonnal vagy 15-re felveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4181

HAZVEZETŐNÖT, középkorot, jölközöt keres izraelita idősebb pár. Ajánlatokat „Jólelkü” alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 287

Gazdasszony,

ki perfektül főz, a háztartási teendőkből járta, meg-4164 bizható, kerestetik falura.

Klobusiezkyné földbirtokosné, Guraszada, Jászajal Huszodara

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT pénteken egy kulcs-csomó barna bőrtokban a fűtőn. Megtaláló adja le v. Rákóczy-ucca 85., házimesternél juttatom szívesen.

LAKÁS.

EGY- és KÉTTŐSZOBÁS lakás kiadó. Str. Luptei 19. (Szerb-u.) 4162

EGY KIS SZOBA mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Nic. Filipescu 85. (Flórián-ucca).

Minden elfogadható áron

8 szobás, fürdőszobás magánház mellékhelyiségekkel, istállóval, azonnal kiadó. Érdeklődni: Muscan. Calea Saguna 190. 4185

Különbejárati

elegáns butorozott 1 vagy 2 szoba fürdőszoba használattal, azonnalra is kiadó, Str. Marasesti 2. emeleti bal sarok. Megtekinthető 2-4-ig.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

RADIO Philips alig használt, 4 plus 1 lámpás, Telefunkon 5 arcon hangszóróval eladó. Megtekinthető délután 7-8 között, v. Karolina-u. 8. I. emelet. 287

MOSLEK újra kapható, v. Valasztó-u. 165 sz. 4050

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestetik. Cimoket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek.

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tartál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, disztárgyak, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storek, függönyök, asztalterítők, asztal és ágyneműk, fényképező gép, álló viányilámpák, fotelok, tükrök, ebédőra, fali vitrinek, meissen és Neu Wisa sersisek, disztárgyak stb. cladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ELADÓ Porcellán fali mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összesukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, tehernemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletbe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyeműket, disztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

MACULATURA-papír 5 kgos csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házimesternél.

Hartmann Kálmán ékszerész

Arad, Minorita-palota.

Órlási raktár briliáns, platina, arany, ezüst és díszmű árukban.

Meglepő olcsó árak.

Modern háló, ebédlő:

egészen újak, asztalok, szekrények, gyermekágy, varrógép, íróasztal, ülőfürdőkád. Czeller-féle mángorló, előszobafal, szolon, eselédágy. 3-as számú Wertheim-kassza, jutányosan eladók. 2680 Strada Dimitrie Raionu 5- szám, gyermekórháznál

Járványos tehenbetegségek miatt kizárólag

paszteurizált tejszint és tea-vajat
hozunk forgalomba.
Aradi Tejsarnok

Műlábak, műkezek, valamint Orthopéd készülékek, ludaltpetétek, sérvkötők és kötszerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa cégnél, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

HATSCHER

ingatlanforgalmi irodája Str. Emnescu (Deák F.-u.) 2. I. emelet. (Lakás ugyanott)

Előnyös ingatlanajánlatai:

1. Központban emeletes, 10 bérlemény, részben parkettás fürdőszobás lakásokkal, jó hozam, 1.200.000
 2. V. Szabadság-tér táján emeletes, 3x3, 3x2, 4x1 szobás, részben fürdőszobákkal, 925.000.
 3. Belvárosban 3x3, 2x2 szobás, fürdőszobákkal, továbbá 2x2, 1x1 szobás, jó hozam, 950.000.
 4. Főtérhez közel emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1 millió 350.000.
 5. V. Boros Béni-tér táján emeletes, 50 lakással, 1.500.000.
 6. V. Erzsébet-köruton több, emeletes bérházak alkalmi árakban
 7. Belvárosban 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 775 ezer.
 8. V. Erzsébet-körut melléküccájában jókarbani, 5 bérleménnyel, részben parkettás, fürdőszobás lakással, 450.000.
 9. V. Thököly-tér táján magasföldszintes, 6 bérlemény, esslingeni redőnyök, alépitménnyel, vízvezeték, 600.000
 10. V. Boros Béni-térhez közel 1x3 szobás, parkettás, fürdőszobás, 1x2, 5x1 szobás, 600.000
 11. V. Kapa-ucca táján üzletes sarokház, régóta fennálló üzletekkel, a hozzátartozó lakásokkal, továbbá 1x2, 1x1 szobás lakással, alkalmi áron, 190.000.
 12. V. Ferenc-tér táján magasföldszintes, 1x3, 4x2, 2x1 szobás, részben fürdőszobás lakásokkal, üzletnek alkalmas pincével, 400 öl gyümölcsös, áron alul 480.000.
 13. Belváros legforgalmasabb főutonalán üzletes sarokház, 3 lakással, vízvezeték, Shone, 375.000. Átvehető 175 ezer készpénzzel.
 14. V. Kossuth-ucca táján magasföldszintes, adómentes, új, modern, 4 szobás fürdőszobahelyiséggel, southernrain lakásokkal, nyitott terrasz, balkon, bekapcsolható vízvezeték, 280.000 Átvehető 100.000 készpénzzel.
 15. V. Illés-uccában jókarbani, 2x1 szobás, 110.000.
 16. V. Valasztó-ucca közelében 2 lakásos, műhellyel, 100.000
 17. Central-mozi közelében magasföldszintes, 3 szobás, fürdőszobás, 3x2, 1x1 szobás, nagy pince, 485.000.
 18. Belvárosban 1x4, 6x1 szobás, alá pincéző, vízvezeték, kb. 58.000 hozam, 300.000.
 19. V. Kalvin-ucca közelében 2 szobás előszobás, gyárhelyiséggel, 200 öl telek, vízvezeték, 220.000.
 20. Belvárosban üzletes sarokház, 1x2 3x1 szobás, 250.000.
 21. V. Thököly-térhez közel magasföldszintes, 3 szobás, fürdőszobás, zárt folyosó, pince, nagy kert, 350.000
 22. V. Kapa-ucca táján szoba-konyhás, gyümölcsös, 85.000.
 23. Zsigmondházán háztelkek, egyenként 4000.
- Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, földek stb. eladására van megbízásom.

Villanymotor

4.2 H. P. erős, jutányos áron eladó, üzemből látható. Braun Anial mérészáros Aradul-Nou, Reg. Maria 30. sz. 4149

Karácsonyi képkiállítás

megnyit! A lestmények kedvező havi részletfizetésre is megvásárolhatók. FREIMANN Arad, Str. Bratianu 9. (Weitzer János-ucca) 4136

Megjelent

a WALLINGER-féle

Utmutató - zsebnaptár

az 1933. évre.

Kapható az összes újságelárusító helyeken, dohánytözsdekben, valamint a megbízottaknál. ára 6.— Lej. 4159

Keresek jó állapotú modern

40 HP. nyersolajmotort.

Ajánlatokat

„Dieselmotor” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4182

Készpénzért megveszem

eladó butorait, berendezési tárgyait.

„**Favorit**”

bizományi üzlet

Str. Bratianu 7., v. Weitzer-u. Weisz Armia

Ridikülök, pénztárcák, akta-
zsett-kazetták, Bőröndök, Leg-
szebb és legolcsóbb kivitelben
Kramarovits-nál, v. Szabadság-t. 3

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETTEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

B. B.

12

Ez a három jel már átment a köztudatba.

BRISTOL
Budapest
12.— P.-ért

ad naponta nagyon jó szobát elsőrangú ellátással!

A vendég minden kényelmét megtalálja.

Dalután és este tánc.

A bárban intim hangulat esték.